

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Cu privire la vizita delegației de partid și guvernamentale a R. P. Romîne în Uniunea Sovietică

La invitația Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Consiliului de Miniștri al U. R. S. S., delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Romine, în frunte cu primul secretar al C. C. al Partidului Muncitoresc Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, va sosi în vizită în Uniunea Sovietică la sfîrșitul lunii iulie a.c.

Citiți

în acest număr:

La Congresul matematicienilor sovietici

de acad. prof.
G. Vrănceanu

(pag. 5)

Biblioteca
„Veac nou”
nr. 7

Olga Berggolț:

Stele de zi

(Fragmente)

(pag. 9-10)

Anul XVII

30

(854)

28 iulie 1961

12 PAGINI 1 LEU

La 25 iulie, au început la Moscova lucrările Forumului mondial al tineretului. Sumare Gureissi (Guineea) și Luciana Castellina (Italia), membri ai Secretariatului permanent al Forumului, își împărtășesc impresiile Irinei Kalitenko (stînga), colaboratoare a Radiodifuziunii sovietice

Les Nouvelles DE MOSCOU

Totul s-a desfășurat în mod normal. Noua garnitură de metrou nu se deosebea cu nimic de celelalte. Gonea de-a lungul liniei de centură a Moscovei, cu aceleași vagoane albastre și confortabile, cu aceeași viteză uniformă. Ca și celelalte, se oprea lin în stații, iar ușile luncău pe șinele lor metalice îngăduind pasagerilor să urce sau să coboare. La fiecare oprire, o voce calmă anunța stația:

— „Kievskaja... Următoarea e „Krasnopresnenskaia“...”

După ocolul Moscovei, trenul s-a reîntors la punctul de pornire, la ora precisă fixată de grafic, cu toate că într-o stație, unde pasagerii fuseseră mai numeroși, se înregistrase o întârziere de 10 secunde.

Abia seara târziu, după întoarcerea în depou, un grup de muncitori a fost văzut ieșind din primul vagon. Păreau mulțumiți de călătoria făcută, ale cărei rezultate le-am putea consemna astfel: diferența maximă față de orarul stabilit: 2,5 secunde; precizia opririlor în stații: 1,5 metri. Directorul Metroului din Moscova, inginerul șef, responsabilul cu circulația, șeful secției tehnice și numeroși muncitori au participat cu acest prilej la o mică constatare. Singurul care n-a luat parte la discuții a fost mecanicul trenului, pentru bunul

motiv că... garnitura fusese condusă de o mașină electronică. După ce a căpătat un „program” fixat de om, mașina l-a înlocuit lesne pe conductor.

„Mecanicul” electronic a fost experimentat pentru prima oară în cursul anului trecut. Am stat de vorbă cu Lev Șafolov, șeful secției tehnice a Direcției Metroului din Moscova, care ne-a făcut următoarea declarație:

— În clipa de față, azinele sînt pe cale să termine fabricarea mai multor aparate electronice comandate de noi. Așa că, în curînd, vom face noi experiențe în ce privește conducerea automa-

Mecanicul fantomă

tă a garniturilor. Pe de altă parte, ne pregătim să alcătuim noi planuri, mai vaste, de folosire a mașinilor electronice cu „program” în transporturile subterane. Planurile acestea prevăd, între altele, realizarea unor mașini dispeceri care să poată dirija circulația mai multor trenuri fără mecanic.

Încă în cursul acestei veri, vizitatorii Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. vor putea admira mașina cibernetică, care conduce garniturile de metrou și care, de altfel, a fost expusă și la Expoziția sovietică deschisă la Londra.

Bucătăria solară este unul din exponatele care stîrnesc un interes general la Expoziția economică a R.S.S. Kazah, recent deschisă la Alma-Ata. În cliseu: Un grup de vizitatori în fața bucătăriei solare

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Expoziția de la Tokio

Organizațiile de resort sovietice sînt pe cale de a termina expediția în Japonia a materialului destinat Expoziției comerciale și industriale sovietice ce se va deschide la 15 august la Tokio.

Expoziția va înfățișa publicului japonez realizările economiei sovietice, succesele U.R.S.S. în domeniul științei, artei și literaturii. Aproape 8.000 de exponate vor fi prezentate atât în săli cit și în aer liber. Printre acestea, mașini-unelte ultra moderne cu „program”, felurite aparate automate, mașini de mare randament, aparate ultrasensibile, noi tipuri de autoturisme și camioane. Vor mai fi expuse de asemenea nenumărate mașini agricole și tractoare, echipament medical și produse farmaceutice noi, articole realizate de industria ușoară și alimentară.

Un sector al expoziției va înfățișa publicului uriasul rol pe care-l joacă energia atomică în diverse domenii ale economiei.

De un deosebit interes se va bucura, desigur, și pavilionul rezervat științei. Aci vor fi prezentate activitatea savanților sovietici, precum și unele din descoperirile lor cele mai recente. O bogată colecție de minerale va oglindi enormele bogății ale subsolului sovietic. Cercetările oceanografice, refacerea și protecția patrimoniului piscicol vor fi și ele bogat reprezentate. Cucerirea Cosmosului va fi ilustrată de un uriaș montaj fotografic intitulat „De la Tiohovski la Gagarin”.

Filmele documentare care vor fi proiectate în cursul celor 21 de zile cit va dura expoziția ea și prezentează ultimele modele realizate de industria de confecții sovietică vor ajuta vizitatorilor să-și completeze imaginea despre uriașele progrese înregistrate astăzi în U.R.S.S.

Гудок

De nouă ori mai mult ciment ca în 1940

Indicii de bază ai planului septenal prevăd în ce privește producția de ciment o creștere pînă în 1965, de 75-81 milioane de tone. Cu alte cuvinte, se consideră că această producție va fi de 2,2—2,4 ori mai mare față de nivelul atins în 1958. Noile posibilități deschise acestei ramuri a industriei sovietice au permis însă ca cifra susmenționată să se ridice la 84,6 milioane de tone!

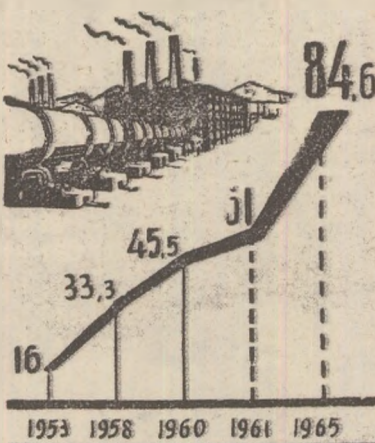
Conform programului vor fi construite 26 noi fabrici și modernizate altele 45 aflate în funcțiune. O parte din noile fabrici vor fi construite la Acinsk, Topki și Cernorecensk în Siberia, la Ahan-Garan în Uzbekistan, la Balakleia în Ucraina și în alte regiuni ale țării.

În sporirea producției, fabricile de ciment sovietice obțin noi și noi succese. Astfel, la fabrica din Belgorod a fost montat, în numai opt luni, un uriaș cuptor rotativ lung de 170 de metri.

Perfecționarea instalațiilor în treprinderilor existente influențează puternic cadenta producției de ciment. În ultimii doi ani, creșterea medie anuală a acestei producții a ajuns la 4,1 milioane tone față de 3 milioane tone, cită

foșt creșterea anuală în cei 7 ani precedenți. Anul acesta se prevede livrarea către șantierele

PRODUCȚIA DE CIMENT A UNIUNII SOVIETICE

septenalului a peste 51 milioane de tone de ciment, ceea ce reprezintă o cantitate de aproape nouă ori mai mare ca cea obținută în 1940.

ПРАВДА УКРАИНЫ

În întîmpinarea Congresului

Care sînt realizările cu care vă pregătiți să întîmpinați cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.? Ce propuneți în vederea sporirii producției în întreprinderi, ateliere, sectoare? Care sînt propunerile dv. în ce privește extinderea progresului tehnic?

La întrebările acestea, puse oamenilor muncii de redacția ziarului local din Enakievo, regiunea Stalino, sosesc zilnic mii de răspunsuri. Nenumărate răspunsuri primesc și organizațiile sindicale și de comsomol aflate pe teritoriul orașului. Brigada lui I. Gusev, de pildă, care lucrează la cuptoarele Martin aparținînd Uzinei metalurgice din localitate, și-a luat angajamentul ca pînă la Congres să producă peste plan 1.200 tone de oțel. Ajutorul de topitor I. Monko și tovarășii lui și-au propus la rîndul lor ca în cinstea celui de al XXII-lea Congres al Partidului să ridice rezistența cuptoarelor pînă la 450 de șarje, iar contramaistrul M. Makușin a hotărît să organizeze în sectorul lui dirijarea de la distanță a șarjelor.

Muncitorii de la Uzina cocso-chimică au făcut aproape 2.000 de propuneri privind progresul tehnic. Și mai numeroase sînt însă propunerile făcute de muncitorii minei nr. 2 „Octombrie roșu”, de direcția minelor din Bulavino etc., etc. Multe dintre aceste propuneri au și început să fie puse în aplicare. La chemarea lansată de redacția ziarului local continuă să răspundă tot mai multe întreprinderi și colective de muncă.

Zheza

Unde se află adevărata Giocondă?

În urmă cu un an, vizitînd muzeul Ermitaj din Leningrad, am auzit spunîndu-se că tabloul aflat la muzeul Luvru din Paris n-ar înfățișa-o pe celebra Mona Lisa, ci cu totul altă femeie.

Contrariați, ne-am adresat doctorului în științe istorice, Matvei Gukovski, bun cunoscător într-ale artei și, totodată, vicepreședinte al Asociației U.R.S.S.—Italia.

Și iată ce-am aflat: Din todeauna s-a crezut că tabloul expus la Luvru reprezintă pe Mona Lisa, soția neguțătorului florentin Giocondo, care-i comandase lui Leonardo da Vinci portretul. Examinîndu-l însă mai atenț, îți dai seama că el înfățișează o femeie care nu mai e chiar atât de tânără, în rochie neagră, cu părul rar. În acea epocă însă, Mona Lisa era încă foarte tânără.

După îndelungi căutări, confruntări și reflecții, iată că într-o bună zi în mintea profesorului Gukovski a încolțit o idee „eretică”: dacă adevăratul portret al Giocondei nu este cel de la Luvru? Oare n-ar fi posibil ca Mona Lisa să fie femeia pictată de atîtea ori și cunoscută sub numele de „Colombina”? Cea mai reușită dintre variantele existente se află la Ermitaj, alături de numeroase opere ale lui Francesco Melzi. El înfățișează o tânără încîntătoare, cu brațele încercate cu flori.

Desigur, nu încapă îndoială că Gioconda expusă la Luvru este opera lui Leonardo. Ea a fost însă pictată nu în 1503 cum se credea pînă acum, ci în 1513. Și acesta-l un amănunt deosebit de important: în epoca aceea Leonardo nu se mai afla la Florența. Cercetînd documentele vremii, prof. Gukovski a stabilit că nici unul din cei care au văzut portretul în secolul XVI nu-l denumiseră „Gioconda”. În registrele Luvrului, tabloul figurează sub numele de „Portretul unei curtezană” și există mărturia care atestă că el i-a fost comandat lui Leonardo de către protectorul său, Giuliano Medici, a cărui amantă pare a fi fost modelul portretului de la Luvru.

Ce s-a întîmplat în fond? Vasari, biograful florentin al lui Leonardo scrie că pictorul a executat un magnific portret al soției unui neguțător, pe nume Giocondo. Mai târziu părintele Dan, conservatorul colecției de la Fontainebleau unde se afla portretul înainte de a fi remis Luvrului, a folosit informația în mod abuziv, din motive de... pudoare. Așa se face că eroarea unui biograful și falsul unui preot au atribuit acestui tablou celebru un nume care nu-i aparține.

Și Colombina de la Leningrad? Doi ani de asidue cercetări l-au convins pe profesorul Gukovski că ea este o lucrare începută de Leonardo și terminată de elevul său, Francesco Melzi. Ceea ce este înșă important e faptul că Colombina expusă la Ermitaj o reprezintă pe adevărata Giocondă, și afirmația aceasta a început să fie mai mult decît o simplă supoziție.

Deci... Gioconda la Ermitaj și nu la Luvru?

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL ARIUS

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica 5 telefon 13 03 10.

PRIETENIE SINCERĂ

de
MARIN FLOREA IONESCU

Vicepreședinte
al Consiliului General A.R.L.U.S.

Complicata țesătură a vieții publice internaționale de astăzi face să reiasă totuși un adevăr simplu și care se impune cu tot mai multă vigoare în ochii opiniei publice mondiale: acela că relațiile principale noi, de sinceră prietenie și colaborare frățească dintre țările lagărului socialist sînt o mare forță generatoare de progres în toate domeniile și un reazim sigur al cauzei păcii în întreaga lume.

Dar dacă acesta este acum un lucru evident pentru țări și popoare aflate în toate continentele, cu atît mai mult este el simțit de poporul nostru, de fiecare dintre noi. Căci este limpede deosebita fundamentală care există între legăturile de colaborare și într-ajutorare caracteristice pentru relațiile dintre țările lagărului socialist și cea ce poartă numele de relații interstatale în lumea capitalistă.

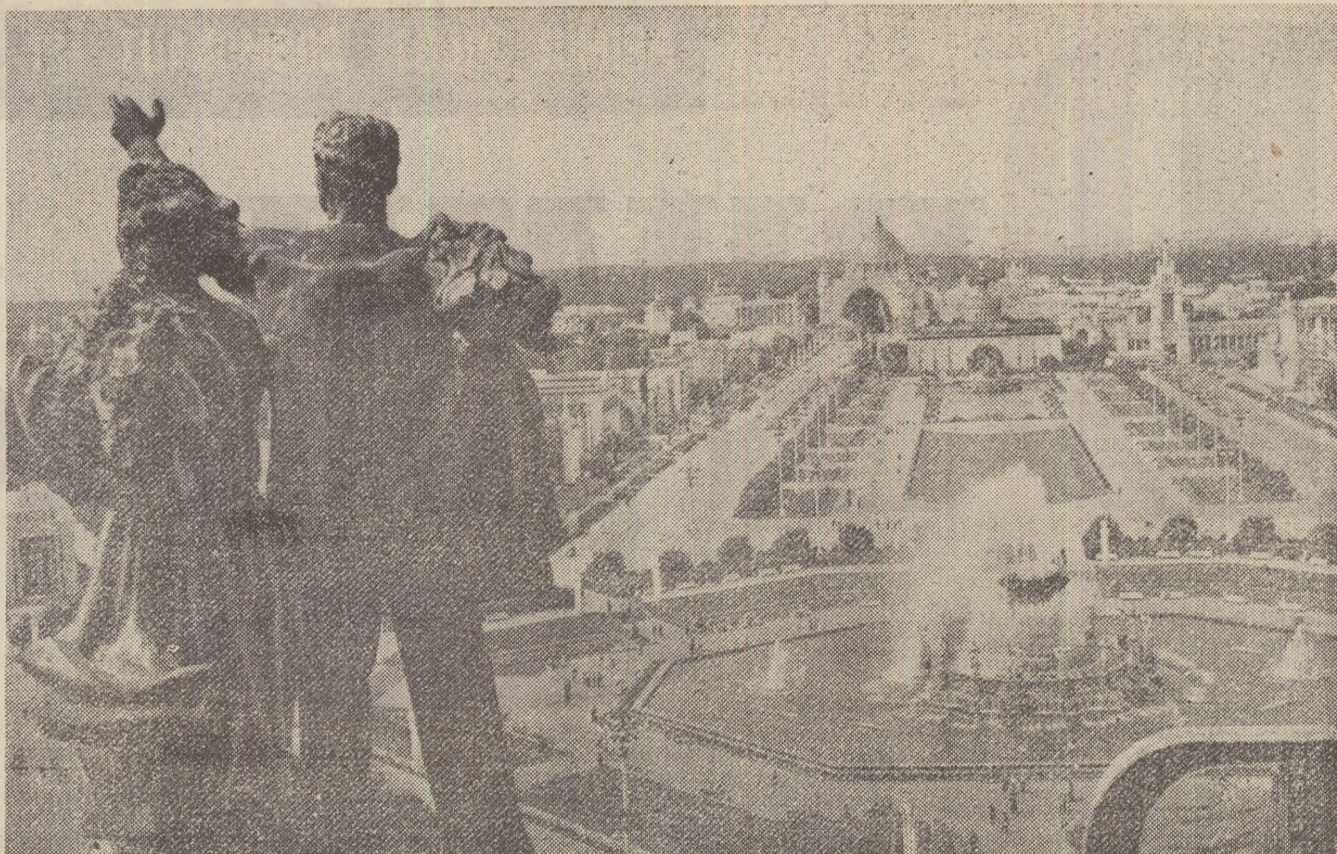
Oamenii muncii din țara noastră nutresc o fierbinte recunoștință față de poporul sovietic, față de glorioasa Armată Sovietică eliberatoare, care, dînd lovitură zdrobitoare hoardelor hitleriste, au ajutat poporul nostru să se elibereze, să-și ia soarta în propriile mîini, să pășească pe drumul construirii unei vieți noi, corespunderă cu năzuințele sale vitale. În decursul anilor, colaborarea economică și tehnico-științifică cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări ale lagărului socialist a reprezentat o importantă contribuție la transformarea țării noastre într-o țară cu o industrie proprie dezvoltată, — capabilă nu numai să asigure necesitățile interne, dar să și exporte produse industriale de înaltă tehnicitate cum sînt utilajul petrolier și chimic, transformatorii de forță, tractoarele etc. — și cu o agricultură în plin progres, în care sectorul socialist s-a dezvoltat considerabil, extinzîndu-se și consolidîndu-se relațiile de producție socialiste.

În același timp, urmările binefăcătoare ale relațiilor de colaborare cu Uniunea Sovietică se fac deopotrivă simțite și pe alte tărîmuri, contribuie la înflorirea științei, artei, culturii popoarelor noastre. Acordurile culturale romîno-sovietice marchează în fiecare an noi pași înainte în cunoașterea reciprocă a valorilor culturale ale popoarelor noastre.

Făcînd bilanțul activității pline de succes și multilaterale desfășurate de Partid, al victoriilor istorice repute de poporul nostru în lupta pentru construirea vieții noi, cel de-al III-lea Congres al Partidului a consfințit victoria socialismului în patria noastră. „Poporul român — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu acest prilej — manifestă o caldă recunoștință față de poporul sovietic pentru sprijinul frățesc, internaționalist pe care-l primește patria noastră din partea Uniunii Sovietice. Întărirea prieteniei și alianței cu U.R.S.S. și cu toate țările socialiste surori este o cauză scumpă oamenilor muncii din țara noastră”.

În momentul de față, înaintea popoului român se deschide perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului și a trecerii treptate la comunism. Planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 prevede ca pînă în anul 1965 volumul producției industriale să crească de aproximativ 2,1 ori față de 1959, iar prin realizarea prevederilor programului de dezvoltare a economiei naționale de 15 ani (1961-1975) de peste 6 ori. Un rol important în înfăptuirea acestor planuri mărețe îl are colaborarea frățească și ajutorul multilateral acordat de Uniunea Sovietică.

Întărirea și adîncirea continuă a tradiționalele legături de prietenie romîno-sovietice corespunde celor mai profunde interese ale popoarelor noastre. Căci, așa cum a subliniat Declarația consfătuirii partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova, cea mai importantă condiție internațională a realizării țărilor socialiste o constituie într-ajutorarea și sprijinul reciproc, folosirea tuturor avantajelor unității și coeziunii țărilor lagărului socialist.

Expoziția realizărilor economiei naționale a U. R. S. S. : vedere generală.

**Vizitînd Expoziția
realizărilor economiei
naționale a U.R.S.S.**

Universitatea experienței înaintate

Mai întii citeva cifre. La Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. de la Moscova există 100.000 de exponate, din cele mai variate domenii: știință, tehnică, cultură, experiență înaintată din diverse ramuri ale industriei și agriculturii, succese ale îndeplinirii planului în primii doi ani ai septenazului...

Anul acesta participă la expoziție: toate republicile unionale, 91 de sovhozuri, peste 2.300 de întreprinderi industriale și de construcții, mai bine de 700 de institute de cercetări și proiectări, 880 de sovhozuri și colhozuri, peste 1.250 de instituții culturale și de învățămînt etc., etc.

Și acum vin la rînd impresiile. Greu de decis cu ce să începem. Poate cu pavilionul principal (pentru că e principal!). Ca pretutindeni, un loc de seamă este acordat tîrîurilor, marilor izbînzi cu care se mîndrește Uniunea Sovietică. Cîste omului și faptelor sale — așa ar putea să se intituleze standurile închinute în acest pavilion Eroilor Muncii Socialiste (printre care am remarcat cunoscutele figuri ale lui N. Mamai, V. Gaganova, Tursun Ahunova), ca și celor care pe bună dreptate au fost numiți „faruri ale agriculturii sovietice” (vestiți președinți de colhozuri cum sînt Posmînni, Korolkov, Orlovski, mecanizatori ca Manukovski, Ghitalov, Sveilicini, crescători de animale ca Pereșivko sau Voropaeva).

Tot în pavilionul principal sînt reprezentate cele mai înaintate între-

prinderi din U.R.S.S., cele care cu căpătaș foarte înalt și mult rîvnitul titlu de „întreprinderi ale muncii comuniste”. Printre ele se numără fabrica de încălțăminte nr. 3 din Lvov, depoul de triaj Moscova, schela petrolieră „Nefianie Kamni” de pe malurile Caspice... Alături de ele, ne întîmpină strălucitul bilanț al „Uralmoy”-ului — uzina constructoare de mașini grele din Sverdlovsk. Inițiatora „universității în fabrică”, care și ea luptă pentru cucerirea comunistului titlu de noblețe.

Tot în pavilionul principal, pe un panou enorm, poate fi văzută fotografia unei brigăzi de tineri constructori din Leningrad, în frunte cu Ivan Șapovalov. Într-un singur an, această brigadă a montat, din panouri prefabricate, 27 de case cu cîte 5 etaje și cu cîte 60—80 apartamente. Aceasta înseamnă că fiecare din cei 33 de membri ai brigăzii a clădit cîte 40—50 apartamente într-un an! Brigada leningrădeană a atins nivelul de productivitate a muncii prevăzut pentru sfîrșitul septenazului, adică pentru 1965.

Cifrele alisate ne permit să urzăm întregul proces de producție al constructorilor, de la așezarea panourilor pînă la ultimile măsuri de finisare interioară a apartamentelor.

Mai mult decît în oricare din anii trecuți, Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S., prezintă grupări tematice pe problemele cele mai actuale: introducerea în producție a

tehnicii noi, a unei tehnologii înaintate și a experienței celor mai buni muncitori. Dacă în 1960 existau 66 de grupări tematice, anul acesta am văzut 116, în afara celor 69 de expoziții volante.

În mod deosebit ne-au atras atenția complexele tematice „Realizările industriale ale sovhozului Leningrad” și „Mecanizarea și automatizarea în industria R.S.S. Ucrainene”.

Dar să ne oprim puțin în dreptul unui vechi participant la Expoziție. Este vorba de uzina „Krasnii proletarii”, celebra constructoare de mașin-unelte din Moscova. De data aceasta, colectivul uzinei este prezent în pavilionul „Construcții de mașini” cu ultimele noutăți, printre care absolut uluitoare este linia automată, care efectuează 12 operații diferite fără intervenția omului.

Dar „Krasnii proletarii” nu este singura uzină care expune în pavilionul „Construcții de mașini”. Tot aici mai sînt prezente mașinile de așezat ale fabricii din Odesa, ca și freza electronică a uzinelor „Stalokonstrakția”, care ascultă în activitatea sa de... porucile unei simple benzi de magnetofon.

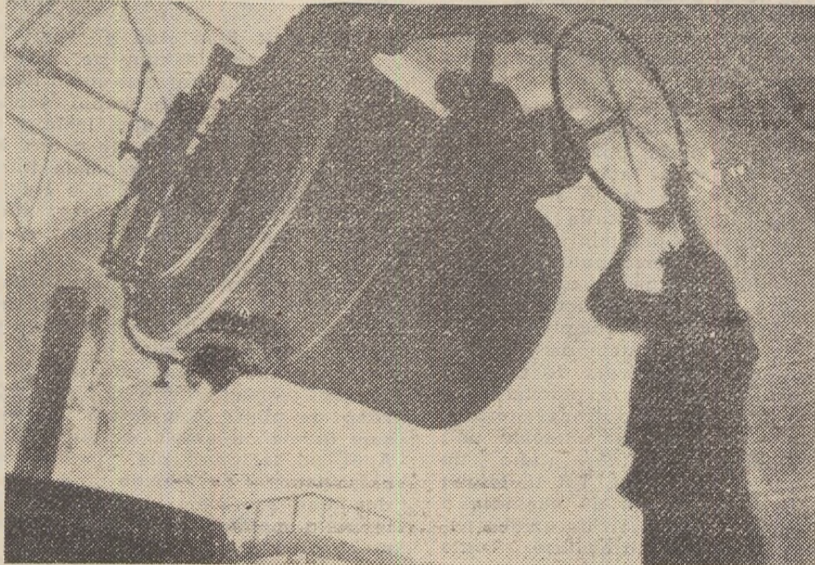
În pavilionul „Petroli și gaze”, ne-a izbit gradul înalt de automatizare din industria petrolieră. Numeroase sînt sondele la care operațiile se efectuează prin teleghidaj. La loc de cîste se află aici o bogată documentație despre brigada de muncă comunistă condusă de Grigori Bulavin, care deține recordul sovietic și european de adîncime a forajului: 5.000 de metri!

Și deși am vorbit despre brigada tinerilor constructori leningrădeni cînd am pomenit despre pavilionul principal, nu putem să nu menționăm că există și un pavilion special destinat „Construcțiilor”. Aci am văzut pe te 1.500 de exponate, printre care nu mai puțin de 13 tipuri noi de excavatoare, precum și tipuri perfecționate de bulldozere, scropere, mașini de profilat etc. Tot în acest pavilion se găsesc și reproduceri ale interioarelor noilor locuințe ce se ridică cu alita repezițiune pe întreg cuprînsul Uniunii Sovietice; nu au fost uitate nici mobila modernă, nici covoarele, nici mochele, nici obiectele cele mai mărunte care înfrumusețează viața de fiecare zi.

Chiar și o vizită fugară prin pavilioanele industriei grele și a burătorilor de larg consum explică de ce Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. a fost supranumită „Universitatea experienței înaintate”. Ea constituie o sinteză a succeselor în producție cu care se prezintă oamenii sovietici în fața celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Același lucru se poate spune și în legătură cu pavilioanele consacrate agriculturii. Dar despre acestea, poate cu alt prilej...

M. Steru

Încă din luna mai a acestui an, uzina de aluminiu din Sumgait (R.S.S. Azerbaidjană) lucrează la nivelul ultimului an al septenazului. Pînă la sfîrșitul anului, uzina va da întreaga producție prevăzută pentru anul 1965. În clișeu: în una din secțiile uzinei.

DRUMUL ÎN COSMOS

(XI)

(Text prescurtat)

Stagiul de candidat de partid mi s-a expirat. Foștii mei tovarăși de regiment din Nord mi trimisese recomandări. În recomandarea lui, fostul comandant de escadrilă, Vladimir Mihailovici Rešetov, scria: „În timpul serviciului militar I. A. Gagarin a fost un ofițer fruntaș... Are nivel politic... A participat strălucit la activitatea socială și sportivă. Își îndeplinea întocmai și conștiințios angajamentele socialiste...”. Recomandarea secretarului organizației de partid, Anatoli Pavlovici Rosliakov, spunea printre altele: „Îl cunosc pe I. A. Gagarin ca un ofițer conștiințios disciplinat... Zboară cum scrie la carte cu multă siguranță... E membru în biroul de Comsomol al unității... Sarcinile de partid le-a îndeplinit întotdeauna cu cinste și în termen...”

Peste o lună am fost chemat la biroul organizației de partid. Împreună cu mine se prezenta un întreg grup de ofițeri. Toți eram la fel de emoționați. În cele din urmă ușa s-a deschis:

— Tovarășe Gagarin, poștiți înăuntru...

În picioare, secretarul biroului îmi înmână carnetul de partid, cu scoarțe roșii și, stringându-mi mina, îmi spuse:

— Întotdeauna, în orice situație, să te comporți așa cum ne-a învățat marele Lenin.

Fiecare om la drept model viața unui alt om, care-ți dăinuie în inimă. Un asemenea model este pentru omenii sovietici Lenin.

— Am să fiu demn de calitatea mea de comunist, am răspuns cu un tremur de emoție în glas.

Întors acasă am arătat Valiei și mamei ei, Varvara Semionovna, care tocmai venise în oșpetia la noi, carnetul de partid. Și abia atunci i-am observat numărul — 08909627. Eram membru al Partidului Comunist, o afirmă a uriașei avangarde de multe milioane de oameni ai clasei muncitoare sovietice.

Primirea în partid a fost cel mai important eveniment din viața mea. În aceeași seară am scris și tatei, la Gjatisk, anunțându-i marea veste. Bătrînul visase de mult să devin comunist. Acum visul i se împlinise.

În cursul acelor zile de neuitat am avut prilejul, de mult așteptat, să facem cunoștință cu constructorul șef al navei cosmice. Am văzut în fața noastră un om lat în spate, jovial, plin de spirit, un rus în toată puterea cuvântului. Ne-a câștigat din prima clipă, căci se comporta cu noi ca de la egal la egal, considerându-ne drept ajutoarele sale. Cunoștința a început printr-o seamă de întrebări adresate nouă. Îl interesa cum ne simțeam în fiecare etapă a antrenamentelor.

— E greu, într-adevăr! Dar trebuie să treci prin toate, altfel n-ai putea rezista acolo... ne spuse, arătând cu mina cerul.

Cînd unul dintre tovarășii mei se plînsese că în termocameră temperatura este excesiv de ridicată, constructorul șef ne explică că în timpul zborului temperatura din cabina navei va oscila între 15 și 22 grade Celsius dar că cosmonautul trebuie să fie pregătit pentru orice eventualitate, deoarece la intrarea navei în straturile dense ale atmosferei învelișul exterior al acesteia se va încălzi, după toate probabilitățile, pînă la cîteva mii de grade. Am tresărit cu toții: un om închis într-o seamă de întrebări adresate nouă. Îl interesa cum ne simțeam în fiecare etapă a antrenamentelor.

— E greu, într-adevăr! Dar trebuie să treci prin toate, altfel n-ai putea rezista acolo... ne spuse, arătând cu mina cerul.

Cînd unul dintre tovarășii mei se plînsese că în termocameră temperatura este excesiv de ridicată, constructorul șef ne explică că în timpul zborului temperatura din cabina navei va oscila între 15 și 22 grade Celsius dar că cosmonautul trebuie să fie pregătit pentru orice eventualitate, deoarece la intrarea navei în straturile dense ale atmosferei învelișul exterior al acesteia se va încălzi, după toate probabilitățile, pînă la cîteva mii de grade. Am tresărit cu toții: un om închis într-o seamă de întrebări adresate nouă. Îl interesa cum ne simțeam în fiecare etapă a antrenamentelor.

— E greu, într-adevăr! Dar trebuie să treci prin toate, altfel n-ai putea rezista acolo... ne spuse, arătând cu mina cerul.

de
IURI GAGARIN

a navei și a cabinei pilotului e acoperită cu un strat termic protector — absolut sigur. Acest strat le va feri de ardere în cursul revenirii navei pe Pămînt.

Ca stăpîniți de vrajă priveam aparatul acela de zbor, nemaivăzut pînă atunci. Constructorul șef ne explică că nava avea să fie instalată pe o puternică rachetă purtătoare cu mai multe trepte și că după intrarea pe orbită se va desprinde de ultima treaptă a acesteia. După care ne mai dădu un amănunt pe care nu-l cunoșteam și anume — că programul de zbor al primului cosmonaut era calculat pentru o singură rotație în jurul Pămîntului. Dar adăugă îndată: — Nava-satelit poate efectua însă și zboruri de durată mai mare.

Am putut cerceta cu deamănuntul exteriorul navei. Și am băgat cu toții de seamă că cabina pilotului nu era de loc „oarbă”, cum crezusem noi mai înainte, și că ne privea parcă cu ochii atenți ai luminatoarelor. Avea cîteva.

— Geamurile acestor luminatoare, ne explică constructorul, sînt și ele rezistente la temperaturi înalte. Prin ele vor putea fi făcute observații vizuale în cursul zborului.

Apoi, pe rînd, am intrat în cabina pilotului. Era mult mai încăpătoare decît o cabină de pilot obișnuită, de avion. Instalat în fotoliu, cosmonautul putea să facă toate observațiile și să comunice cu Pămîntul, să controleze desfășurarea zborului și, la nevoie, să ia asupra-și și comanda navei. Ce nu se afla în această cabină cu totul neobișnuită! Dar toate arătau altfel decît în cabina unui avion cu totul altfel.

În stînga se afla tabloul de comandă al pilotului, cu manivelele și comutatoarele care trebuiau să dirijeze funcționarea sistemului radiotelefonie, să regleze temperatura din cabină și să pună în funcțiune sistemul de comandă manuală al navei și motorul trînei. În dreapta — un aparat de radiorecepție, containerele pentru alimente și maneta de comandă a orientării navei. În fața fotoliului pilotului cosmonaut — tabloul de dispozitive cu cîteva indicatoare cadractice și ochiuri de semnalizare, un ceas electric și un glob al Pămîntului, a cărui rotație trebuia să coincidă cu deplasarea navei pe orbită. Sub tabloul de dispozitive se afla camera de televiziune destinată observării cosmonautului de pe Pămînt. Iar dedesubtul acesteia, luminatorul cu orientator optic.

Am zăbovit cu toții timp de cîteva minute în acest fotoliu, locul de muncă al viitorului cosmonaut. Era construit în așa fel încît în sectoarele plasării navei pe orbită și părăsirii acesteia, suprasolicitățile să acționeze în direcția pieptului și, respectiv, a spatelui cosmonautului, adică în direcțiile cele mai avantajoase. Fotoliul era de o construcție nu prea mare, dar extrem de complexă. Avea montate în el sistemele de fixare și parașutare, dispozitivele de catapultare și cele protehnice, precum și tot ce era necesar în cazul unei aterizări forțate — rezervele de alimente, apă și echipament, aparatura radio de legătură și relevent. Tot în fotoliu se afla și un sistem de ventilare a scafandrului și rezerva de oxigen necesară în caz de parașutare. Toate erau automatizate.

— Cosmonautul are să se întoarcă pe Pămînt, bineînțeles, în cabina navei, ne arătă constructorul șef. Dar, pe lângă asta, am prevăzut și o altă variantă, care, la nevoie, să îngă-

duie omului să părăsească singur nava.

Ceea ce vedeam în fața ochilor era aerian de ușor, trainic, portativ. Totul strălucea, totul era nou! Nimeni încă n-atinseese aparatele acelea, ba, mai mult decît atât — nimeni nu le văzuse, în afara celor care le concepueră și realizaseră. Păraseam tăcuți cabina și ne dădeam la o parte, făcînd loc tovarășului următor.

Acum trăiam parcă mai intens și cugetam în sinea noastră la cele văzute și aflate: cîte mijloace materiale, cîte forțe ale întregului popor fuseseră investite în nava aceea: cîci pentru dînsa trebuise creat un metal pe care cuptoarele noastre încă nu-l cunoscuseră, o sticlă cu totul deosebită, mase plastice cum nu se mai pomeniseră, țesături suprazistente, lacuri și aparate de mare precizie ce nu-și au încă egal!... Toată industria metalurgică și toată industria noastră chimică, cu toată experiența lor de pînă atunci, lucraseră la realizarea acestei minuni între minuni!...

...Antrenamentele și pregătirile teoretice s-au succedat apoi iar în rit-

gîndeam la muncitorii noștri care schimbă, la temperaturi infernale, grătarele cuptoarelor ori repară căptușeaua acestora. Lor, fără îndoială, le este mult mai greu decît nouă pentru că pe deasupra, mai trebuie să și lucreze la asemenea temperaturi. Într-un cuvînt, focul căleşte totul, așa că ne-a călit și pe noi.

Bineînțeles, acasă veneam morți de oboseală. Valia începuse să se neliniștească, să se întrebze ce-i cu mine. În cele din urmă a trebuit să-i spun: — Mă pregătesc să plec în Cosmos... Ai grijă de geamantan!...

Valia luă răspunsul drept o glumă, dar nu-mi mai puse alte întrebări. Ca orice nevastă de ofițer, dealtfel, căuta să nu se amestece în treburile mele de serviciu, căci știa că n-am să-i țin ascuase niciodată lucrurile despre care pot să-i vorbesc. Cît despre celelalte — mai bine să nu întrebze. În sinea mea eram mulțumit: îi spuseseam totul și, la urma-urmel, nimic!...

Eram ocupați pînă peste cap. De obicei puteam să citim zicarele numai seara, acasă. Ele ne aduceau zilnic vești despre noile realizări ale oamenilor sovietici. Poporul nostru trăise toată vara sub imperiul problemelor ridicate de Plenara din iulie a Comitetului Central al Partidului, consacrată căilor de dezvoltare a tehnicii în țara noastră.

Arătînd că comunismul se sprijină pe realizările cele mai noi și mai

Costumul de cosmonaut. (Cadru din filmul documentar „Prima călătorie spre stele”, prezentat cu prilejul Festivalului cinematografic de la Moscova.)

mul obișnuit. Pînă cînd a venit și vremea antrenamentului pe scaunul vibrant — un aparat care imită întocmai vibrațiile navei în timpul funcționării motoarelor rachetei. Instalată în acest scaun, simți timp de o oră, ba chiar și mai mult, simptomele frigurilor de baltă. Tot trupul țî-e zgîlțit, vibrează ca o coardă întinsă. Dar, pînă la urmă, ne-am obișnuit și cu asta!...

În sfîrșit ne-am obișnuit și cu termocamera în care, timp îndelungat, trebuia să rămînem la o temperatură ridicată. Dar, pentru mine personal, nu era ceva nou. Un rus adevărat nu-și concepe existența „fără o baie zdrăvănă de abur, „completată” cu maseje făcute cu niulele de mesteacăn. Apoi, cu temperaturile înalte mă obișnuisem și pe vremea cînd, mesele fiind, lucrasem la cuptoarele de topire a metalului. Oamenii sovietici nu se prea sperie de foc. Zeci și zeci de mii de muncitori lucrează doar la furnalele și cuptoarele Siemens Martin, la convertizoare, bluminguri și laminatoare.

Ședeam, ținînd minte, în termocameră și, neavînd cum scoate o vorbă, mă

înaintate ale științei și tehnicii, Nikita Sergheevici Hrușciiov subliniase: „Știința trebuie să lumineze calea inginerilor și constructorilor pentru ca ei să poată construi mașini și mai perfecționate, pentru ca tehnica să progreseze mereu”

Aceste cuvinte priveau și preocupările noastre, pregătirile noastre. Constructorul șef ne spunea că cosmonautica îl interesează în cea mai mare măsură pe Nikita Sergheevici, că este odrasla lui preferată. Ne povestea despre înfîlțirile sale cu Nikita Sergheevici la Comitetul Central al Partidului, în laboratoare și pe cosmodrom. Și ne mai mărturisise că Nikita Sergheevici acordă acestei probleme o foarte mare atenție, energie și grijă.

O dovadă concludentă a grijii permanente arătate de partid și guvern pentru dezvoltarea cosmonauticii sovietice a fost lansarea celei de a doua nave cosmice, plasată în ziua de 19 august 1960 pe o orbită de satelit al Pămîntului.

(Ve urma)

La Congresul matematicienilor sovietici

Intre 3 și 12 iulie, anul acesta, a avut loc la Leningrad cel de al patrulea Congres al matematicienilor sovietici.

Lucrările Congresului s-au desfășurat în cadrul a 13 secțiuni și anume algebră, teoria numerelor, geometrie, topologie, teoria funcțiilor, analiză funcțională, probabilități și statistică, ecuații diferențiale, logică matematică, bazele matematicii, fizică matematică, mașini de calcul și istoria matematicii.

La ședința de deschidere, care a avut loc în ziua de 3 iulie în marea sală a Palatului de Cultură din splendidul oraș de pe țărmul golfului Finic au participat aproximativ 2000 de matematicieni sovietici delegați la Congres, precum și în jurul a 50 de invitați din străinătate. Din partea țării noastre au participat acad. Gr. C. Moisil, conf. univ. T. Ganea, precum și semnatarul acestor rânduri. Fusesse invitat la Congres și acad. S. Stoilov, a cărui dispariție dintre noi în urmă cu câteva luni a constituit o grea pierdere nu numai pentru știința matematică românească dar și pentru știința matematică mondială.

Ședința a fost deschisă de președintele Congresului, prof. A. D. Alexandrov, rector al Universității din Leningrad și membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S., care a schițat în linii mari problemele ce urmau a fi dezbătute, și a enunțat totodată scopul Congresului, acela de a duce mai departe cercetările teoretice în toate domeniile importante ale matematicii, de a găsi metodele de legare a acestei științe de viața practică în scopul sprijinirii acțiunilor de făurire a unei vieți mai bune în întreaga lume. Salutul pe care A. D. Alexandrov l-a adresat oaspeților străini participanți la Congres a fost primit de întreaga sală cu vii aplauze.

În continuarea lucrărilor a luat cuvântul acad. prof. P. S. Alexandrov, președintele Societății de Matematică a Uniunii Sovietice, care a urât succes deplin lucrărilor Congresului și acad. prof. C. Sobolev, directorul Institutului de Matematică din Novosibirsk, care a transmis Congresului salutul matematicienilor siberieni.

Din partea oaspeților străini au ținut scurte cuvântări de salut acad. prof. Hua Loo Keng (R. P. Chineză), acad. prof. K. Kuratovski, (Polonia), prof. T. Buzeman (S.U.A.) și acad. Gr. C. Moisil din partea matematicienilor români.

După ședința de deschidere, matematicienii s-au împărțit pe grupe, după specialități, pentru a participa la cele patru expuneri generale care au avut loc în cursul aceleiași zile.

În zilele următoare, lucrările Congresului au constat în expuneri generale, care începeau la 10 dimineața, — având unul, doi, trei sau patru autori — urmate de câte două expuneri generale pe secții, cu o durată de câte 50 de minute și care se desfășurau între orele 12-14, precum și în activitatea pe secții, organizată după amiezile.

Trebuie să arăt aici că, în general, secțiile au lucrat cu câte două sau mai multe subsecții. De pildă, secția de geometrie, la care am participat și eu, a lucrat cu patru subsecții, în fiecare subsecție expunându-se câte șase, șapte comunicări a câte 15 minute.

Atât din programul Congresului, de care am luat cunoștință încă din prima zi a lucrărilor, cât și din comunicările ulterioare, am putut constata că matematicienii sovietici s-au prezentat la Congres cu peste 1000 de conferințe și comunicări. Ele au îmbrățișat toate domeniile de cercetare ale matematicii actuale și, în același timp, au deschis acestei științe noi căi de viitor. Printre domeniile noi prezentate în cadrul Congresului citez topologia diferențială, despre care au prezentat conferințe extrem de interesante prof. A. Rohlin de la Universitatea din Leningrad, prof. J. Milnor de la universitatea Princeton și profesorul german F. Hirzebruch. În ultimii 10 ani, topologia diferențială a fost studiată și în țara noastră sub titlul de geometria diferențială globală, așa că în conferința pe care am ținut-o la secția de geometrie am expus la rându-mi unele rezultate obținute de noi în acest domeniu.

În fine, un alt domeniu care s-a bucurat de un mare interes a fost acela al logicii matematice aplicată la problemele de automatizare. În acest domeniu a fost foarte mult apreciată conferința acad. Gr. Moisil, la care a asistat și prof. F. Gavrilov, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. și directorul Institutului de automată din Moscova. Mult apreciate au fost și cele două comunicări de topologie pe care le-a făcut conf. univ. T. Ganea, precum și discuțiile purtate de acesta cu topologii care au participat la Congres și mai ales cu profesorul M. Postnikov, distins anul acesta cu Premiul Lenin pentru lucrările sale în domeniul topologiei.

De asemenea, ca să ofer un exemplu de modul cum matematica actuală slujește științei în general, am să arăt aici că, în conferința prezentată în ultima zi a Congresului, acad. Sobolev a vorbit despre felul cum, cu ajutorul mașinilor electronice de calcul au putut fi descifrate ieroglifele poporului Maya din America precolumbiană, problemă care a preocupat omenirea de-a lungul multor decenii.

Oaspeților străini la Congres li s-au oferit largi posibilități de a-și expune lucrările. Astfel, atât eu cât și colegii mei români am ținut conferințe și comunicări care s-au bucurat de o deosebită atenție din partea Comitetului de organizare și din partea colegilor sovietici. Mulți dintre ei ne erau cunoscuți din lucrările lor, sau din relațiile personale stabilite în împrejurări asemănătoare la noi în țară, în Uniunea Sovietică sau în alte țări.

Matematica noastră este bine cunoscută în Uniunea Sovietică atât prin reprezentanții ei trecuți, cât și prin cei actuali. Și spun asta, deoarece descori am avut plăcerea să aud citate la acest Congres lucrări ale matematicienilor noștri, între care și ale mele sau ale elevilor mei. Cele zece zile cât a durat Congresul au constituit pentru mine, și pentru colegii mei zile de vie activitate științifică, de strânse relații prietenești, pe care nu le vom uita niciodată.

Acad. prof. G. Vrănceanu

Marea întâlnire a tineretului lumii

S. BRĂDESCU (România)

PEREIRA KULATILAKE (Ceylon)

Văzuți de desenatorul sovietic R. Sacilean

Există puncte de vedere diferite asupra a ceea ce preocupă tinăra generație de pretutindeni. În anii de după război, în Apus era la modă părerea că în afară de plăceri și distracții tineretul nu mai are nici o preocupare. Aceste teorii și justificări ale „apolitismului” unor organizații de tineret apusene, le serveau ca hrană felul de viață și descompunerea unei păături inime a „tineretului auriu” burghez a cărui purtare era dată drept trăsătură caracteristică a întregii generații. Dar marea masă a tineretului, adevăratul tineret, sănătos, optimist trăia viața poporului său, bucuriile și suferințele lui, visurile lui legate de pace, fericire și progres. Evenimentele revoluționare din Cuba și marșul de la Aldermastone din Anglia, demonstrațiile antifasciste din Italia și lupta pentru pace și dreptate socială din Japonia, tragedia din Congo și acțiunile hotărâte ale republicilor Ghana, Guinea și Mali care și-au cucerit independența — toate acestea nu numai că n-au lăsat nepăsător tineretul ci, dimpotrivă, s-au bucurat din partea lui de o participare activă, conștientă și organizată.

În aceste condiții s-a născut ideea Forumului mondial al tineretului. Reprezentanții organizațiilor de tineret de diferite orientări și forme de activitate au simțit nevoia să se întâlnească și să dezbată împreună deschis, sincer problemele care-i frământă.

Tema „Tineretul de la mijlocul secolului XX și problemele lui” și-a găsit concretizarea în zecile de întrebări și puncte ale programului Forumului. De câteva zile ele sînt discutate cu aprindere, într-o atmosferă de prietenie și dorință de înțelegere, în Sala Coloanelor a Casei Sindicatelor din Moscova, unde se desfășoară lucrările Forumului.

În vederea mării întâlniri a tineretului de pretutindeni, la Moscova au venit delegați de pe toate continentele.

Solicitați oficial sau neoficial, de redacțiile ziarelor sovietice sau pur și simplu de oamenii întîlniți pe stradă, ei au ținut să-și spună părerea în legătură cu Forumul.

Așa dar, au cuvîntul:

VIRGIL TROFIN (România):

— Cum s-a pregătit tineretul român în vederea Forumului mondial de la Moscova?

Cu această întrebare s-a adresat ziarul „Komsomolskaia Pravda” primului secretar al C. C. al Uniunii Tineretului Muncitor din R.P.R., Virgil Trofin.

— La noi Forumul se bucură de o largă popularitate — a declarat Virgil Trofin. — Presa noastră de tineret a publicat nenumărate materiale în legătură cu acest eveniment. Pe tot cuprinsul țării au avut loc acțiuni închinare prieteniei cu tinerii de pe tot globul.

Aș vrea să adaug că delegația noastră s-a pregătit intens pentru referatele pe care le va prezenta în cadrul diferitelor comisii ale Forumului. În total, vom ține trei referate.

Primul are ca temă „Educarea tineretului în spiritul ideilor păcii și prieteniei între popoare”. Acestei teme îi acordăm un interes deosebit, întrucît se știe că în Organizația Națiunilor Unite și la UNESCO guvernul nostru a fost inițiatorul discuției cu privire la adoptarea unor măsuri menite să răspîndească în rîndurile tinerei generații ideea păcii și colaborării între popoare. Proiectul de rezoluție în această problemă, propus de delegația română, a fost adoptat în unanimitate la ultima sesiune a Adunării Generale a O.N.U.

Vom prezenta, de asemenea, un referat pe tema „Insemnătatea zonelor păcii pentru cauza înlăptuirii dezarmării”. Și această temă prezintă pentru noi mare interes, deoarece țara noastră a avut de suferit mult de pe urma celui de-al doilea război mondial.

În sfîrșit, vom relata despre condițiile de muncă și de trai de care se bucură azi tineretul român de la sate. Această temă este actuală pentru noi, deoarece, mulțumită transformărilor socialiste în economia rurală, tineretul român de la sate trăiește și muncește în condiții incomparabil mai bune decît înainte.

— Ce părere aveți despre posibilitățile de dezvoltare a colaborării dintre tinerii din țările regiunii balcano-adriatice?

— După cum se știe, anul trecut a fost convocată la București, la propunerea organizațiilor de tineret din România, o întâlnire a tineretului din zona balcano-adriatică. La întîlnire au luat parte peste 250 de reprezentanți ai organizațiilor de tineret din Bulgaria, Albania, Cipru, Italia, Grecia,

Iugoslavia și România. Întîlnirea s-a desfășurat cu succes.

Anul acesta va avea loc la Sofia o întâlnire a tinerilor țărani din țările balcano-adriatice, iar la București se va ține o conferință a conducătorilor organizațiilor de copii din aceleași țări și se va deschide o expoziție studentească.

— Cum privește tineretul român problema dezarmării?

— Ne bucurăm foarte mult că „Tineretul și dezarmarea” este una din temele principale ale Forumului de la Moscova. Sîntem convinși că dezbătînd această problemă de uriașă însemnătate pentru omenire participanții la Forum vor ajunge la concluzii realiste. Tineretul român consideră că propunerile sovietice privind dezarmarea generală și totală au o importanță uriașă pentru întărirea păcii în lumea întreagă.

La Forumul mondial al tineretului de la Moscova, delegația română va susține fierbinte propunerile menite să ducă la dezarmarea generală și totală. În același timp reprezentanții tineretului nostru își vor uni eforturile cu cele ale tuturor solilor tinerei generații de pe planeta noastră, pentru apărarea nobilei cauze a păcii și unui viitor fericit.

JANE MORRISON (Anglia):

— Mi-a revenit cîntecul de a deschide lucrările uneia din comisiile Forumului — „Tineretul și dezarmarea”. Sînt dornică să aflu cît mai multe la Forum, și mai ales să aflu ce face și ce gîndește tineretul din acele țări în care americanii au construit baze militare.

Avem multe de făcut. Dar vom avea și mai mult de lucru după ce ne vom întoarce de la Forum. La noi, în Scoția, s-a vorbit și se vorbește mult despre Forum. Înainte de plecare, prietenii mi-au spus: „Să aflu acolo cum luptă pentru pace tinerii din alte țări. Te așteptăm cu nerăbdare să ne povestești amănunțit ce ati hotărît la Moscova”.

HARUO KAMIA (Japonia):

— La Forumul tineretului se discută despre viitorul tinerei generații. E vorba deci și de viitorul micuței mele Azusa. Doresc ca acest viitor să fie luminos. Principalul este ca oamenii să trăiască în pace. De aceea mă pregătesc și eu să iau cuvîntul. Vreau să vorbesc despre dezarmare.

LUCIANA CASIELINA (Italia):

— Conferința tineretului la nivel înalt — lată ce înseamnă Forumul.

Cei care pot spune:

VIITORUL E PRINTRE NOI

Desigur, în primul rând din împrejurarea că destinele patriei lor sînt călăuzite cu mină sigură de Partidul Comunist, adică de cei mai buni reprezentanți ai poporului, ieșiți din rîndurile lui și aflați mereu în cea mai strînsă legătură cu el.

Dar mai e ceva. Sovieticii pot fi siguri de viitorul lor și pentru că acesta a început chiar de pe acum să facă cusă bună cu ei, au și început să-l simtă în mijlocul lor. Nu e desigur un simplu fruct al hazardului că acum, în plină atmosferă pre-congresuală, activiștii de răspundere ai P.C.U.S. din diverse unguri ale țării fac un fel de trecere în revistă a forțelor cu care se va da viitoarea bătălie, consemnează în scris ceea ce s-a și dobîndit, delimitînd pozițiile pentru proximal asalt.

Nikita Sergheevici Hrușciiov a definit astfel componentele sufletești ale omului sovietic aflat în mers spre comunism: un puternic simț de răspundere pentru soarta colectivității din care face parte, un nesecat eșan creator, tendința de a năzui mereu înainte, dorința fierbinte de a face ca ziua de mîine să fie mai bună decît cea de azi, ca viața să fie tot mai ușoară și mai frumoasă.

Comunismul începe așa dar de acolo de unde individul pune interesele societății mai presus de ale sale. Să vedem, de pildă, cum se prezintă din acest punct de vedere lucrurile în orașul și regiunea Leningrad.

Și iată: Opt sute cincizeci de leningrădeni au urmat pînă acum exemplul Valentinei Gaganova.

Desigur că nu dorința de a deveni celebru și nici aceea de a cîștiga mai mult l-au îndemnat pe formarul Nikolai Bogacev, de la uzina „Kirov” să ceară:

— Vă rog trimiteți-mă într-o brigadă rămasă în urmă...

Căci numai șanse de a obține notoritate și cu altul mai puțin de a dobîndi un cîștig mai mare nu avea astfel. Dar formarul nici nu-și făcea calcule aritmetice, ci socoteala lui era: cum să-și sprijine colectivul. Acum, e adevărat, noua brigadă a lui Bogacev produce de două ori mai mult decît înainte iar salariile membrilor brigăzii au sporit în aceeași măsură. Este totuși evident că cei care au avut cel mai mult de cîștigat de pe urma inițiativei lui au fost colectivitatea, statul, poporul sovietic!

Sau un alt chip de a apropia viitorul.

Intr-o uzină metalurgică din cuprinsul sovnașului Leningrad se simțea nevoia imperioasă de a pregăti în cel mai scurt timp un număr important de noi minutori de mașini. De obicei în asemenea cazuri se procedează așa: strungarii ori lăcătușii cei mai pricepuți capătă pe lingă ei cite un ucenic cu îndatorirea de a-l deprinde, răbdători, cu tainele meșteșugului lor. Deci de fiecare muncitor cite un începător. Pînă la urmă strungarii sau lăcătușii din uzina amintită n-au căpătat însă cite un ucenic. Căci ce s-a întimplat?

Strungarul Serghei Sîsoev i-a adunat pe toți noii veniți, i-a înmănușiat într-o brigadă iar el le-a devenit brigadier. Desigur, în scurt timp cîștigul i-a scăzut simțitor — în schimb a făcut, însă, să crească în inima lui ceva ce nu poate fi socotit în ruble și copeici: un mare sentiment de mulțumire. Căci în felul acesta grăbise mult procesul de inițiere a novicilor. Pînă atunci aceștia se aținuseră pe lingă învățătorii lor și priviseră cum trebuie mînuite mașinile. Serghei Sîsoev s-a ocupat însă exclusiv de dinșii și în scurtă vreme uzina a dobîndit

alți nouăsprezece muncitori destoinici. Iar Sîsoev și-a alcătuit după aceea o nouă brigadă.

De fiecare dată cînd sovieticii izbutesc o nouă realizare pe care toată lumea o admiră cu răsuflarea tăiată, în Occident se aud glasuuri care se întrebă din ce e alcătuită „enigma rusă”. Și dacă te gîndești bine îți dai seama că unor asemenea oameni le este și greu să înțeleagă o sumă de atitudini ale sovieticilor care unui observator superficial îi pot părea tot atîtea „enigme”. Căci, nu-i așa, ar fi de neînchipuit ca muncitorii de la „Ford” sau „Fiat” să se comporte față de uzina lor ca niște stăpîni?

O țară cit un continent: U. R. S. S., a șasea parte a lumii, se pregătește cu fervoare pentru cel de-al XXII-lea Congres al P. C. U. S. Numai atît și încă ar fi de ajuns spre a pune în lumină marea evenimentului. Dar să nu uităm: Congresul al XXII-lea va defini direcția, caracterul și conținutul activității Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în perioada construcției desfășurate a comunismului și va indica perspectivele de dezvoltare a țării în următorii douăzeci de ani.

Care țară capitalistă și-ar putea măcar imagina un asemenea tur de forță? Peste douăzeci de ani... Dar guvernării S. U. A., Angliei sau Franței — pentru a lua țările capitaliste cele mai dezvoltate — nu pot prevedea ce se va întimpla cu economia acestora nici măcar peste un an, nici peste șase luni...

De unde vine dar increderea, convingerea aceasta neabătută, optimistă a sovieticilor, care le îngăduie să-și fixeze cu douăzeci de ani mai înainte jaloanele viitoarei lor ascensiuni?

Dar iată că brigadierul Piotr Akulov și prietenii săi de la uzina „Elektrosila” din Leningrad au socotit că ei își pot aduce o contribuție la creșterea productivității muncii în întreprinderea lor cerînd să li se sporească normele. Acceptînd astfel de bună voie riscul de a-și vedea, eventual, diminuate veniturile. Pentru un capitalist o asemenea atitudine este pur și simplu o „nebulă”. Pentru un om sovietic ea înseamnă, însă, numai o mărturie de conștiință comunistă.

Drumurile care duc spre comunism sînt nenunțate. O cărărie este aceea pe care a găsit-o pentru prima oară Valentina Gaganova. Pe urma ei au călcat mii de alți oameni sovietici și cărăruia s-a preschimbă într-o largă magistrală. A fost totuși numai o cărărie. La Leningrad, ca și în multe alte orașe ale Uniunii Sovietice, oamenii deschiși mereu alte făgăsurii.

În Occident este astăzi aproape un loc comun afirmația că mașina este vrăjmașul omului din vremea noastră, că generează șomaj. Automatizarea — ziua de mîine a industriei moderne — îi bagă în răcori pe ideologii burgheziei, îi scaldă în spumele morții. Și iată o altă fațetă a „fenomenului sovietic”: omul sovietic salută din toată inima mașinile automate, le deschide larg porțile uzinelor și fabricilor. Căci, așa cum observase și Gorki, una e cînd mașinile automate sînt puse în serviciul unui pumn de monopolisti și cu totul altceva e cînd ele slujesc puterii poporului.

Sporirea productivității muncii este unul din principalele fronturi ale luptei pentru comunism. Iar una din cele mai de seamă arme cu care se poartă bătălia de pe acest front se numește: mecanizarea și automatizarea complexă. Așa se și explică rapiditatea cu care s-a răspîndit o altă inițiativă leningrădeană, aceea a întreprinderilor din cartierul Viborg, de a termina îndeplinirea planului anual de mecanizare complexă pînă în ziua deschiderii Congresului al XXII-lea. În

cît pînă la sfîrșitul acestui an, în orașul lui Lenin vor fi mecanizate și automatizate în întregime trei întreprinderi și șaiszeci de ateliere. Va fi încă un pas — și nu dintre cei mai puțin însemnați — către viitorul comunist.

Se dovedește, cumva, mașina vrăjmașul omului? La uzina de anvelope trebuia, de pildă, mult sporită producția. În alte condiții de dezvoltare a tehnicii ar fi fost nevoie de un plus de 160 de muncitori. S-au introdus, însă, mașini automate și linii de transport automate și necesitățile au fost acoperite cu muncitorii existenți. A rămas vreun muncitor pe dinafară?

Evident, nu! În socialism, de prisos pot deveni mașinile care se învechesc, nu oamenii.

Omul societății comuniste va fi un inovator, un cercetător neobosit. Căci introducerea automatizării pe scara întregii societăți va însemna și trecerea muncii pe o treaptă superioară — transformînd-o într-o muncă realmente creatoare, la un înalt nivel tehnic și cultural. Dar încă de pe acum pe lingă sovnașul din Leningrad ființează un consiliu de inovatori. Și consilii similare mai există și pe lingă comitetele raionale de partid și în sute (da, sute!) de întreprinderi. Să ne gîndim o clipă: strungarii, lăcătușii, oțelarii, mecanicii care se întrucesc spre a face recomandări de cum ar putea fi mai bine folosite culare mașini, cum ar putea fi organizat mai bine procesul de producție! S-a socotit că datorită acestor recomandări, pînă acum s-au realizat economii de peste două milioane de ruble noi. Mai e nevoie, însă, să adăugăm că membrii consiliilor de inovatori nu sînt remunerați?

Și tot în clipa de față — și tot la Leningrad — funcționează 300 de birouri de construcție obștești. În fiecare din aceste birouri muncesc, de asemenea fără plată, entuziaștii care rezolvă, la cerere, tot felul de probleme tehnice. Dacă ar fi întrebați:

— De ce aceste eforturi, pentru cine vă aplecați din nou, după sfîrșitul zilei de muncă, deasupra hirtiei de calc?

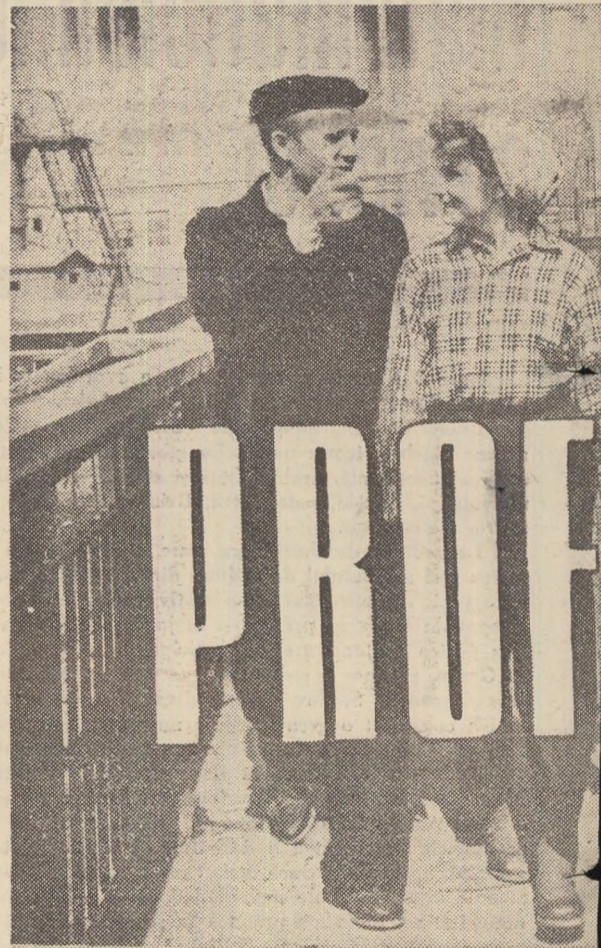
Toți oamenii aceștia ar avea desigur dreptul să răspundă:

— Pentru toți. Pentru toți cei care trebuie să trăiască mai bine și mai frumos, pentru comunism. Căci noțiunea de „eu” și de „al nostru” se contopesc sub ochii noștri într-una singură.

Au fost vremuri cînd comunismul a stăruit numai ca o vagă fulgerare în minți cutezătoare, ca un elan nedeslușit în suflete generoase. Așa s-au scurs veacuri. Pînă cînd, în locul fanteziilor utopice două minți geniale — care au săvîrșit cea mai grandioasă revoluție din istoria filozofiei — au încheșat cu o logică de granit concepția despre lume a comunismului științific ce avea să înaripeze atîtea generații de revoluționari. Și iar s-au scurs decenii, pînă în ziua pe care omenirea o va scrie pe veci cu roșu în calendar, cînd grație unei alte minți geniale teoria a început să se preschimbă în faptă: Rusia pășise pe calea socialismului. Din cărți, comunismul coborîse în viață. Dar și acesta a fost numai un alt început.

După care au mai trecut cîteva zeci de ani. Iar astăzi, în preajma Congresului al XXII-lea al P. C. U. S. omul sovietic poate vorbi despre comunism nu numai la timpul viitor, ci din propria-i experiență și din aceea a semenilor săi. Căci mlădițele comunismului au crescut viguros în societatea sovietică. Viitorul se află printre oamenii sovietici.

Dumitru Hincu

TELINA ȘI

Există cuvinte rusești care nu au nevoie de traducere spre a fi înțelese de alte popoare. Unul dintre aceste cuvinte, născute de vremurile eroice pe care le trăiesc oamenii sovietici — constructorii ai comunismului — este Telina. Despre Telina, ca și despre kolhoz, sputnik, lunnik, Nikita Sergheevici Hrușciiov a spus că au intrat în conștiința popoarelor ca vestitori ai victoriilor Uniunii Sovietice.

În adevăr, rostit în Suedia sau în Birmania, în Cuba sau în Italia, în China sau în Bulgaria, Telina evocă, fără a fi tradus, una dintre cele mai eroice pagini din istoria patriei sovietice, efortul patetic de a smulge din paragina milenară milioane de hectare de pămînt și a le transforma în grînzare nesecate, în ținuturi ale agriculturii și zootehnicii înaintate.

Dar tot atît de însemnată ca și biruința economică a fost victoria omului asupra lui însuși. Căci Telina s-a dovedit o extraordinară școală, pe ale cărei bănci s-au călît caracterele, s-a conturat un nou tip uman.

Acestui nou tip uman îi consacră T. Sokolov, prim-secretarul al Comitetului de partid al ținutului Telinini, un articol apărut în paginile revistei „Okteabr”.

Articolul demonstrează că în ținutul care este în întregime o creație a oamenilor sovietici, fenomenul de formare a unui nou tip uman nu mai apare ca o mlădiță care indică viitorul: el se transformă tot mai mult într-un fenomen de masă, generalizant.

Mihail Dovjik, din sovhozul „Iaroslavski” de exemplu, este șeful unei brigăzi de tractoare. Dovjik a venit, flăcău crud, cînd a început epopeea desțelenirii pămînturilor din Kazahstan și s-a simțit copleșit, strivit de imensitatea stepei pustii. Dar Mihail s-a transformat odată cu stepa. A crescut în înălțime morală cum creșteau spicele semănate de el. Azi nu mai este doar un brigadier bun, ci un om cu un orizont larg, care se simte răspunzător de toate, ale cărui interese personale și obștești ies departe dincolo de parcela pe care lucrează. Mihail Dovjik a fost acela care a mobilizat oamenii cînd a fost nevoie să le dea o mină de ajutor vecinilor lor din sovhozul „Rentabelnii” și a arăt cu brigada lui trei mii de hectare de pămînt (evident, în timpul lui liber), fără a-și neglija sarcinile curente. Mihail Dovjik a răspuns cu entuziasm inițiativei Valentinei Gaganova, prelînd o bri-

gadă codașă și celor frunțase.

Arînd, semînt vegetal pe care ni lini și vîrstni să simtă tot mai mușe. S-a apucă și pomi fruct vîns că „fără un nea n-are nevoie Mihail Dovjik

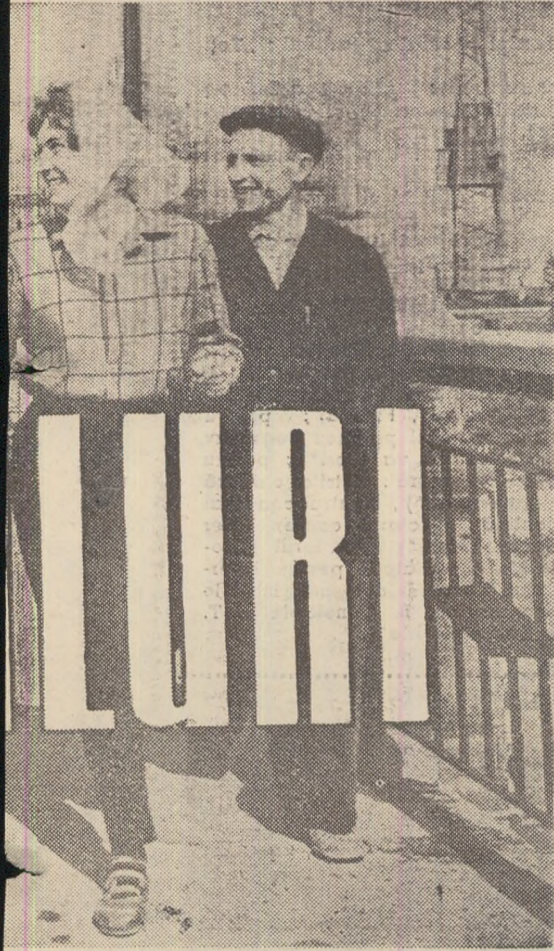
nici măcar în far începutul. După dea „mîni de au la volanul tract și este tot timp peptul caselor în linniki” (vînt c nea n-are nevoie sora cea mare, L au apărut minun zavai; apoi sora și stepa s-a umpl lor domestice. venit și bătrîna,

In atelier uzinei de n-ași ghă vorbi nici lor autom măcar des aceasta, su lucrează a este nou t...Așa de din toate Uniunii S automate șev își sp la o cadere menji pe tate ai al de treabă ajungînd deau.

Singura peste trei calculat e lor produ Singura să se ren dar atunc duselor? muncitor, așa? Nu-

PORTRETUL MORAL AL OMULUI NOU

TELINNIKI

...nd-o în rindul
...colind aurul
...creat ei, oame-
...ihail a început
...nevoia de fru-
...sădească co-
...profund con-
...viu, viața nu
...ste o excepție,
...lui. El a făcut
...a venit Volo-
...re face minuni
...al combinel
...ocupat de as-
...locuiesc „fe-
...red de aseme-
...e tradus); apoi
...și în stepă
...rădini de zar-
...ocle Nadea —
...larma păsări-
...e din urmă, a
...a lor — și în

...șezarea sovhoznică au început să
...apară la tot mai multe ferestre ghi-
...vece cu flori.

Nu, Dovjik nu e o excepție. Colec-
...tivul sovhozului „Novoribinski” a
...hotărât să treacă la pregătirea com-
...plexă a cadrelor. Ca urmare, fiecare
...mulgătoare, fiecare crescător de porci,
...fiecare muncitor necalificat, fiecare
...funcționar și fiecare elev din ultima
...clasă au învățat să conducă tractorul,
...combina și alte mașini. Cum era și de
...așteptat, inițiativa aceasta s-a extins.
...S-a extins și inițiativa lui Zuhar Ehl-
...dov, care după ce termina de lucrat
...sectorul reparatizat, trecea să-și ajute
...vecinii. Sub semnul acestor inițiative,
...ca fenomen tipic, s-a desfășurat anul
...acesta în ținutul Telinnii campania
...de primăvară și de recoltare.

...Nu-i așa că e vorba de ceva mai
...mult decât de niște mlădițe ale viito-
...rului?

Lulia Scutaru

Conferință teoretică pe proble-
...mele eticii! Și încă nemijlocit în
...uzină, acolo unde se plămădesc. În
...focul muncii, trăsăturile înaintate
...de caracter ale omului epocii comu-
...niste... Ce fenomen mai caracte-
...ristic decât acesta pentru societatea
...sovietică de azi, în care contururile
...viitorului comunist se desemnează
...tot mai limpezi pe orizontul pre-
...zentului?

La clubul uzinei metalurgice din
...Ijorsk — unul dintre cele mai vechi
...și mai glorioase colective muncito-
...rești din Uniunea Sovietică — s-au
...adunat nu de mult sute de munci-
...tori, tehnicieni, ingineri, funcțio-
...nari, activiști de partid, sindicali
...nu numai din această uzină, ci și
...din alte întreprinderi învecinate) spre
...a discuta probleme ale formării
...omului nou în lupta cu rămășițele
...concepțiilor și moralei vechi. Aceste
...inflăcărare dezbateri, „Pravda”
...i-a închinat zilele trecute o întregă
...pagină.

— Să educi un om nou, să cultivi
...în oameni trăsături comuniste — a
...spus în referatul său A. P. Parani-
...cev, secretar al comitetului raional
...de partid din Kolpino — este o sar-
...cină de importanță primordială. Con-
...strucția comunistă se va desfășu-
...ra la noi cu atât mai temeinic, cu
...cât se va duce o muncă mai susți-
...nută de educare a oamenilor.

Mărturia cea mai grăitoare a
...faptului că în uzina din Ijorsk
...această muncă se bucură de toată
...atenția și dă roade bogate o consti-
...tutie succesele în producție ale co-
...lectivului. În aceste zile, cei din
...Ijorsk își îndeplinesc cu entuziasm
...angajamentele luate în cinstea
...Congresului al XXII-lea al partidului.
...Până în ziua deschiderii Congre-
...sului, ei vor da fără producție peste
...plan în valoare de 1,2 milioane
...ruble noi. Totodată, planul anual îl
...vor realiza până la 26 decembrie.
...Întreaga uzină trăiește și mun-
...cește din plin sub semnul în-
...trecerii pentru victoria muncii
...comuniste. În iunie au luat parte
...la această întrecere 13 ateliere, 15
...secții, 65 schimburi, 378 brigăzi. Cî-
...teva sute de muncitori s-au angre-
...nat cu inflăcărare în întrecerea
...pentru titlul de fruntaș al muncii
...comuniste.

— Luind parte la această între-
...cere — a declarat la conferință lă-
...cătușul montor A. I. Popov, condu-
...cătorul unei brigăzi de muncă com-
...unistă — noi am înțeles că ni se
...vor pune în față cerințe mai înalte.
...Și nu numai în producție. E puțin
...să lucrezi pur și simplu bine. Tre-
...buie să iei parte activă la viața
...obștească, să fii model în viața de
...toate zilele...

Despre înalta conștiință a datoriei
...obștești ca o trăsătură definitorie a
...omului societății comuniste, despre

înlăturarea în practică a concepției
...exprimate în cuvintele: „mă pri-
...vește numai ce-i al meu!” s-a vor-
...bit pe larg și cu numeroase exemple
...concrete din activitatea de zi cu zi
...a uzinei. Printre alții, a fost dat
...drept pildă și comunistul Serghei
...Lisov, care și-a câștigat în rîndu-
...rile colectivului o profundă stimă și
...prețuire. În sectorul mecanic, unde
...lucrează Lisov, s-a format o bri-
...gadă de muncitori cu o mai slabă
...calificare. Lisov a primit cu tra-
...gere de inimă sarcina încredințată
...de a conduce această brigadă. De a
...se ocupa de ridicarea calificării
...celor ce o alcătuiesc. Și aceasta —
...în pofida faptului că, în primele
...luni, câștigul său s-a micșorat. Nu-
...mai că pentru Lisov interesul
...obștesc e întotdeauna mai presus
...de interesul personal.

Cu multă emoție l-au ascultat
...participanții la conferință, pe țimpla,
...rul S. S. Morozov, un om cu o viață
...complicată, care odinioară, —
...așa cum s-a exprimat el însuși —
...„călcăse alături de drumul
...drept” și, din această pricină,
...suferise rigorile legii. De Morozov
...s-a ocupat cu grijă tovarășească și

simț de răspundere colectivul mun-
...citoresc, ajutându-l să rupă defi-
...nitiv și fără întoarcere cu trecutul.

— Omul trebuie să fie integru —
...a spus Morozov la conferință.
...Munca, învățătura familia, tovară-
...șii — iată viața lui. Și el trebuie să
...pășească necontenit pe drumul
...drept. Înțelegerea comunismului
...onoarea muncitorească, respectul
...profund față de demnitatea ome-
...nească sînt calitățile adevărate ale
...constructorului vieții noi. Aceste
...calități se cer prețuite, pentru ele
...trebuie luptat!

Nu puțini au fost vorbitorii care
...și-au ridicat glasul împotriva celor
...care fac tot ce le stă în putință
...pentru a trăi cit mai ușor, fără
...muncă deosebită, fără griji obștești.

Întreagă această conferință teore-
...tică — despre omul societății comu-
...niste și înaltele sale trăsături etice,
...despre adevărata, marea fericire
...omenească, — este o minunată, o
...strălucită demonstrație în sprijinul
...acestei afirmații întemeiată pe cu-
...noașterea profundă a realității so-
...vietice.

Victor Birădeanu

Arkadi Krivosapkin este Erou al Uniunii Sovietice. În timpul Marii Război pentru Apărarea Patriei a dat dovadă de eroism, a luptat în apropierea Moscovei, în Caucazul de Nord și în România. Azi lucrează, ca tehnolog-șef în portul maritim comercial Leningrad.

Control automat și auto-control

...le strunguri automate al
...eui din Kuibișev... Nu,
...ele ce urmează, nu vom
...re strunguri, și controlul
...ici despre rulmenți, nici
...producția uzinei. De data
...ul este altul: oamenii care
...Sau mai precis: ceea ce
...nenii care lucrează acolo.
...emenea tuturor atelierelor
...icile de pe tot cuprinsul
...ce, atelierul de strunguri
...neț de rulmenți din Kuibi-
...și el producția. Și a ajuns
...180.000 de inele de rul-
...zultat: controlorii de cali-
...tăți nu-și mai vedeau capul
...nărul lor crescând și el,
...dar nici aceștia nu pridi-
...ie era să se mărească de
...umărul controlorilor. S-a
...o 300 ar face față cerințe-

...? Nu, mai există una:
...omplet la controlori! Bine,
...să verifice calitatea pro-
...ctorii! Aha, am înțeles,
...ntrolează reciproc, nu-i
...e așa! Fiecare muncitor se

...controlează pe sine însuși! Cum adică,
...auto-control? Exact, auto-control!

Procedeu este cât se poate de simplu:
...la sfîrșitul fiecărei ture, muncitorul com-
...pletează o fișă în care trece numărul de
...inele produs în acea zi, garantînd totoda-
...tă pentru calitatea lor. Fișa este transmisă
...să fără nici o altă verificare la serviciul
...contabilității și, pe baza ei se stabilește
...salariul.

Foarte interesant, dar nu se pot strecura
...greșeli? Ba da. Iată ce se întîmplă în
...asemenea cazuri.

La sfîrșitul zilei sale de muncă, Valen-
...tina Galașina a completat ca de obicei
...fișa de garanție și a plecat spre casă. Pe
...drum, însă, și-a amintit că așezase inelele
...în „fișicuri” de câte 20 și că nu fuseseră
...decît 12 „fișicuri” și nu 13 cum notase ea.
...Prin urmare, își trecuse, la activul său
...260 de piese, în loc de 240.

În dimineața următoare, Valentina s-a
...sculat cu noaptea în cap, a sosit prima la
...atelier și l-a așteptat nerăbdătoare pe
...contra-maistru. Cum l-a văzut, s-a dus la
...el și, dintr-o răsufare, i-a povestit ce gre-
...șeală făcuse. Contra-maistru a zîmbit („Ei
...și ce te zburci așa?”) și a comunicat
...contabilității rectificarea necesară.

Să luăm un alt caz: muncitoarea Siro-

...kina a executat un inel de dimensiuni in-
...ferioare celor prevăzute. Pe urmă, însă, a
...uitat de el și abia cînd a ajuns acasă și-a
...amintit că îl lăsase laolaltă cu cele bune.
...S-a înapoiat numai decît la uzină, s-a dus
...direct la depozit și, luînd una cîte una cele
...300 de piese executate de ea în acea zi a
...descoperit-o pe vinovată și a dat-o la o
...parte.

Dar dacă acestea sînt numai cazuri indi-
...viduale — spectaculoase, dar izolate? Ia
...să vedem, cum stăm cu cifrele care pre-
...zintă o situație globală? Cum stăm de
...pildă cu rebuturile?

Iată cum stăm: pe vremea cînd ateli-
...erul avea o puzderie de controlori de cali-
...tate, rebuturile reprezentau 2 la sută din
...piesele produse. Astăzi, cînd nu există
...nici un controlor (sau dacă preferați: cînd
...toți sînt propriii lor controlori), rebuturile
...au scăzut de 40 de ori, ajungînd la 0,05
...la sută.

Dar cu asta nu am spus tot ce era de
...spus despre noul în atelierul de strunguri
...automate al uzinei de rulmenți din Kuibi-
...șev. Să luăm, de pildă, brigada de muncă
...comunistă condusă de Kosov. Ea numără
...șase membri, Kosov este șeful brigăzii:

...dar e un șef voluntar, care nu primește
...nici o retribuție specială pentru această
...calitate. Așa cum nu este retribuit nici
...Vladimir Saveliev care, în afara muncii
...sale obișnuite, verifică felul cum se înde-
...plinește graficul-orar al brigăzii.

Ceilalți patru membri ai acesteia înde-
...plinesc și ei, în mod benevol, sarcini care
...depășesc atribuțiile muncii lor. Astfel,
...Raia Sacineva veghează la securitatea
...muncii și vai de Nina Kutafina dacă
...nu își acoperă cu basmau zulfii ei
...blonzi... în timpul lucrului, evident,
...Nina, la rîndul ei, are o altă misiune,
...aparent mai neînsemnată: ea urmă-
...rește cu grijă zilele de naștere, aniversă-
...rile de căsătorie și toate celelalte sărbă-
...tori personale ale membrilor brigăzii.

Iată deci că atît în atitudinea față de
...muncă, cit și în atitudinea unora față de
...ceilalți, muncitorii uzinei din Kuibișev
...și-au făurit norme noi de viață. Ele alcă-
...tuiesc liniile directoare ale unei morale
...= posibile numai în societatea care a
...eliberat pe om de exploatare și i-a redat
...demnitatea umană — morala comunistă.

Nicolae Minei

Ecouri de după Festival

Entuziasm unanim pentru „Cer senin“

„Un mare pas înainte în dezvoltarea cinematografului“

Destinul omului, viața, bucuriile și necazurile sale vor constitui totdeauna o temă abordată cu predilecție de cinematograful. În „Cer senin“ tema aceasta este tratată de deosebită profunzime, de aceea filmul produce o impresie puternică. Remarcabilă concepție regizorală a lui Ciuhrai se servită excelent de imaginea operatorului S. Poluanov. Este regizat și filmat strălucit, de pildă, episodul din gară. Femei, bătrâni și copii s-au adunat pe peron pentru a-și lua rămas bun de la bărbații și copiii lor al căror tren trebuie să treacă pe acolo, în drum spre front. Trenul sosește într-adevăr, dar nu oprește în stație, ci trece mai departe, în mare viteză. Aleargă vertiginos vagoanele de călători și platformele deschise cu armament. Nu e posibil să-ți dăști privirea asupra vreunui soldat, nu poți distinge chipul nimănui. Zgomotul roților acoperă gemetele și plînsul femeilor.

După părerea mea, în acest episod, realizatorii filmului au izbutit să sintetizeze, cu o excepțională profunzime, tragedia războiului, în vîltoarea căruia eroilor principali ai filmului — Alexei Astahov și Sașa Lvova — le-a fost dat să străbată un drum atît de greu.

Cu mult talent și îndrăzneală este înfățișată în „Cer senin“ viața oamenilor sovietici din perioada postbelică, iar actorii redau chipurile unor oameni integri, cu caractere puternic conturate.

Consider noul film al lui Grigori Ciuhrai un mare pas înainte în dezvoltarea cinematografului, nu numai a celei sovietice, ci a tuturor țărilor socialiste.

JIRI WEISS
regizor cehoslovac

„Un artist al căutărilor neobosite“

Îmi place Grigori Ciuhrai. După părerea mea este unul dintre cei mai mari regizori sovietici. Stilul său îl apropie de creația unor remarcabili cineaști contemporani. Îi unește aceeași preocupare de a atrage spectatorul în miezul întâmplărilor relatate în film, de a-l îmbogăți emoțional. „Cer senin“, ultima realizare a lui Ciuhrai, m-a mișcat ca spectator. Ciuhrai este un artist al neobositelor căutări. În aceasta constă și forța sa. Iar acela care caută, găsește cu siguranță.

GEDEON BACHMAN
critic cinematografic din S.U.A.

„Mă număr printre admiratorii lui Ciuhrai“

Filmul „Cer senin“ mi-a plăcut în mod deosebit datorită ascuțitelor probleme politice pe care le abordează Ciuhrai. În filme sunt oglindite veridic unele momente din istoria poporului sovietic. Discuția se poartă deschis, cinstit, sincer. Consider foarte semnificativ faptul că „Cer senin“ a fost prezentat la un festival internațional. Ciuhrai este un om de mare talent și m-am numărat printre admiratorii săi încă de la primul film pe care l-a regizat.

Dintre actori, Drobișeva este admirabilă. Ea a interpretat realist, profund uman, chipul fermecător al unei femei care iubeste.

GEORGES SADOUL
critic cinematografic francez

„Mai presus de orice elogii“

Filmul mi-a plăcut foarte mult, îndeosebi pentru sinceritatea, pentru strălucita expresivitate și marea sa forță de convingere.

Creația regizorului Ciuhrai este mai presus de orice elogii. Excelență este și interpretarea rolurilor principale.

Festivalul internațional al filmului de la Moscova a însemnat o nouă contribuție la stringerea legăturilor între diferitele state ale lumii. Delegația noastră pleacă de la acest Festival cu dorința de a prezenta tot mai multe filme sovietice în republica Mali. Vom fi fericiți dacă filmul „Cer senin“ va figura printre filmele ce vor fi vizionate de concetățenii noștri.

BUBAKAR BATILI
șeful cabinetului Secretariatului
de stat pentru informații
al Republicii Mali

Premiile Festivalului

Reamintim cititorilor noștri rezultatele competiției Festivalului de la Moscova.

Marele Premiu: „Cer senin“ (U.R.S.S.) și „Insula stearpă“ (Japonia).

Medalia de aur și premiul special al juriului: „Toți acasă“ (Italia).

Medalii de aur pentru înalte calități artistice: „Profesorul Mamlock“ (R. D. Germană) și „Ce tineri am fost“ (R. P. Bulgaria).

Medalia de aur pentru cel mai bun documentar: „Medalia Olimpiadă“ (Italia).

Medalii de argint: „Setea“ (R.P.R.) și „Alba Regia“ (R. P. Ungară).

Medalia de argint pentru cel mai bun film de comedie: „Fantomele din castelul Spessart“ (R. F. Germană).

Medalii de argint: documentarele „Nașterea navei“ (Polonia) și „Focuri și oameni“ (R. P. Bulgaria), filmul englez de știință popularizată „Fluviul vieții“, filmul de desene animate cehoslovac „Parazitul“.

Medalii de argint pentru cea mai bună creație regizorală: Armand Gatti („Tarcul“, Franța); pentru cea mai bună imagine: operatorul polonez Boguslav Lembah („In noaptea asta orașul va pieri“); pentru cea mai bună interpretare feminină: actrița chineză Lu Lan („Familia revoluționarului“); pentru cea mai bună interpretare masculină: actorul englez Peter Finch („Procesul lui Oscar Wilde“) și actorul indonezian Bambang Hermanto („Luptătorii pentru libertate“); pentru cel mai bun decor și cele mai izbitoare costume: artiștii plastici englezi B. Constable și T. Morgan („Procesul lui Oscar Wilde“).

Actorul român Colea Răutu, împreună cu actrița americană Elisabeth Taylor și soțul ei, cântărețul Eddie Fisher, la Moscova, în zilele Festivalului.

„Izvestia“ despre filmul românesc „Setea“

O epopee populară

În opera lui creator de artă marea, dramatică luptă a țărănilor pentru pămînt, căreia i-au fost sacrificate atîtea vieți.

Am rețut aceste momente și am fost impresionați de ele, urmărind filmul prietenilor români „Setea“, în care este relatată lupta țărănilor.

Regizorul Mircea Drăgan a conceput filmul ca o epopee populară. Scenariul lui Titus Popovici i-a oferit posibilitatea abordării acestui gen. În scenariu, evenimentele sînt zugrăvite prin conflicte pline de tragism, în tonuri bogate și expresive. Destrămarea familiei chiaburului Gavrilă Ursu, care se socotește „om cu frica de Dumnezeu“, tragedia fiicei sale Iuliana, căderea tatălui în război, careia maturizarea țărănilor, care

înțeleg că acest „om al lui Dumnezeu“ nu e atît de puternic — toate aceste linii dramatice ale povestirii converg spre însuși destinul poporului care s-a ridicat la lupta pentru pămînt.

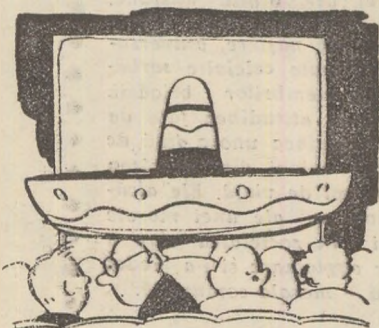
Comuniștii organizează o largă mișcare populară pentru eliberarea țărănilor din cătușele vechilor obiceiuri și prejudecăți. Trebuie subliniat că în acest film, figurile comunistilor sînt prezentate impresionant și veridic. Foarte reușit este mai ales Ardeleanu, un om calm și inteligent.

„Setea“ este deci concepută ca o epopee populară. Tinărul regizor a încercat să redea acțiunea la aceste proporții. Și a izbutit într-o serie de episoade, concepute cu un larg suflu epic și filmate excelent de operator...

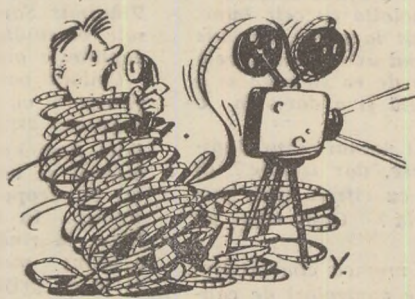
V. Frolov

FESTIVALUL... ÎN GLUMĂ

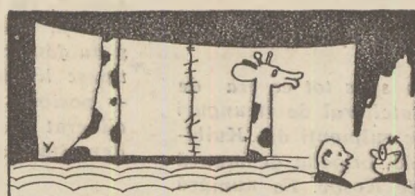
desene de I. Offenghenden
și M. Ușit

— Știi cumva cum se spune în mexicană: „Scotești-vă pălăria“?

— Nu mă aștepta la masă! M-am incurcat de-a binelea!..

— Intotdeauna am fost un partizan al montajului în cinematograful...

bătăut la ușă, wind să intre, el a răspuns: „Pavlov e ocupat — Pavlov moare”. Un geniu al omenirii și bunici
 aa mea prea puțin luminată... De ce „prea puțin
 luminată”? Oare a muncit, a iubit, a iubi fără margini,
 așa încât în ceasul din urmă să-și amintești de rude,
 de părinți — nu reprezintă cea mai înaltă culme a spi-
 ritului? Așadar genialul Pavlov și bunica mea au nu-
 rit în același fel — curajos, amintindu-și pînă-n ceasul
 din urmă de viață, săvîrșind ultimele fapte în numele
 ei... Dar aceasta nu înseamnă de loc moarte, aceasta
 este o sfidare... Sfidare aruncată morții ce se agită
 în jurul nostru. Este o moarte ostășească. Dar oare
 noi nu murim la fel? Noi, cei care ne aflăm în calea
 obuzelor, lupșind sub noaptea murmurătoare, amintindu-ne
 la fel! Fără să observăm moartea, amintindu-ne nu-
 mai de viață. Și dacă-î așa înseamnă înseamnă că
 pur și simplu moartea nu există și că nu trebuie să
 ne temem de ea. Să fie oare adevărat că moartea nu
 există?”

Asemenea gânduri mi se succedau fără întrerupere,
 îngrămădindu-se unul peste altul, repetându-se. Și
 făcând să vreau mi-am tras mina dintre palmele reci ale
 bunicii și m-am uitat la ceas. Trebuie să mă gră-
 DESC. Am trebă la unitate, apoi la comitetul raional
 și la radio... Ea mi-a simțit gestul și a zîmbit dulcis,
 îngăduitor, așa cum un om matur zîmbește unui co-
 piii care a făcut o bombă.

— Du-te, Lealecica — îmi spori dulcis, scum-
 pa mea, nu... mă aștepta...
 — Iartă-mă bunicuțo, — î-am răspuns eu, de parcă
 mi-aș fi luat rămas bun nu pentru totdeauna, ci pînă

7

2

OLGA BERGGOLT

Flori nemuritoare

— Fragmente din povestirea
 „Stele de zi” —

Locul acțiunii este Leningrad,
 în anii Războiului pentru Apă-
 rarea Patriei

Iată-mă pentru o clipă în fața plopului viguros, care
 în anii tinereții privea pe fereastră în camera mea.
 Spre dimineață, îl aflam albastru, în fața porțiței in-
 tr-o rină, care comunica cu grădina. Casa era între-
 gă și acum mi se părea tare mică. Dar era intactă.
 E adevărat că peste drum, dintr-o căsuță la fel ca a
 noastră, tot din lemn, nu rămăseseră decît urmele. Era
 limpede însă că asta nu se întimplase nici ieri, nici
 azi, pentru că ruinele nu mai fumegau și nu mai răs-
 pindeau acel miros de cenușă rece, care le este atât
 de caracteristic. Dar obuzele căzuseră și cădeau încă

poate de pe vremea celui război. Din ochii lui
 albaștri, plini de veselie, din vocea lui întinerită am
 înțeles că și pe el, ca și pe mine, îl stăpînește același
 simțămînt îmbucurător al împotrivirii în fața pieririi e-
 — Ai fost la bunica? — mă întreabă el imediat. Bine,
 eu de obicei am reușit să pătrădesc pentru un minut ca-
 binețu. Așteaptă-mă — vin și eu imediat. Mergem
 împreună pînă la Schlüsselburgskaja. De ce stai? aco-
 lo, nerodilor? — stingî el deodată supărat. — Treceți
 cel puțin după magazine. Vă nimeriște un obuz și nu
 vă mai adunați oasele.

Dar mie îmi era totuna dacă mă nimeria sau nu,
 deși pînă atunci fiecare bombardament aerian sau de
 artilerie îmi provocase o teamă de moarte mistuitoare
 re (în calitate de organizator politic nu mă adă-
 posteam în timpul alarmelor). După semnalul de în-
 care, simțeam că undeva, foarte departe, am văpșile
 recteci, iar undeva, foarte sus — fața tot de gheață,
 Nu-mi simțeam nici corpul, nici mințile.

Dar de astă dată eram calmă.

— Ei, Lealecica — îmi spuse Avdotia sărutindu-mă și
 lipindu-și de fața mea fața ei moale și bună. — Ai
 grîjă, fi deșteaptă, nu crede toate balivernele, nu tești
 în ceea ce privește gazele, iar dacă se întimplă cumva, ceva
 pune-ți imediat masca împotriva gazelor — înțelegi,
 masca împotriva gazelor! Așa ne-a explicat fetu!

Și după ce se desprinsese de mine, făcu cîțiva pași,
 se întoarse și adăugă cu tristete în glas:

— De cîțit și de scris n-am mai apucat să-nvăț. După
 război o să-nvăț. Pe Dumnezeu cel sfînt e-am să-nvăț!

După care, cu calmă, făcu un semn amenințător

10

15

seamă dispariția timpului! În ziua aceea el n-a exis-
 tat. Tot timpul, toată existența se strînsese într-un fasci-
 cion de raze, undeva în mine. În clipa aceea barierele
 dintre viață și moarte, dintre artă și viață, dintre tre-
 cut, prezent și viitor se năruiră. Cît de subredă mi se
 păreau, cît de convenționale, ce ușor era să te bucuri
 de toată viața dintr-odată, de toată poezia și trage-
 dia vieții chiar la hotarul ei, la întretăierea străzilor
 Palevski și Schlüsselburg, între umbrele edificiilor tre-
 cutului, cînd bombardamentul de artilerie încetează
 pentru o clipă.

Ca un șuvoi eteric
 Cerul începu să-mi curgă prin vine...

Viața toată a încăput în cîteva clipe, numai în cî-
 teva clipe, iar eu am nevoie pentru ele de pagini în-
 tregi. Nu știu de ce, privindu-l pe tata cum se pierdea
 în depărtare și gîndindu-mă că se duce la fabrică,
 mi-am adus aminte că la această fabrică a apărut
 prima mea poezie tipărită și că în această poezie se
 vorbea despre Lenin. Lenin! Un val de căldură și lu-
 mină violentă mă cuprinsese...

În rominește de P. GRANEA și A. VLAD

spre dușmanii invizibili și teși din curte legându-și
 soldurile puternice, de care se lovea masca de pro-
 tecție împotriva gazelor.
 Am început să rid, amintindu-mi cum ne predase la
 „Elektrazila”, regulamentul de apărare împotriva atacu-
 rilor aeriene, un instructor care striga tot timpul: „Ce
 facem în cazurile extraordinare de alarmă pentru un
 atac cu gaze? Investim în mască, investim în ciz-
 mele cu caracter cauciuc!”
 Toți teși din casă grav, cu casocheta în mână și
 spuse încet: — Mama pleacă dintr-un noi, eu demitac.
 Vespică
 fie amintirea ei...
 Și scuturându-și capul cu încăpăținare, de parcă ar
 fi vrut să așeze o povară neașteptată, zimbri și-mi
 spuse cu ocal aer sfidător, bine cunoscut mie:
 — Ei, să mergem, fetiță. S-a mai lăsat parcă.
 Am pornit zorziți pe strada Palevski, cu punțile ei
 străvăche, de lemn. Stăpânii amindoi de sentimentul
 rezistenței în fața morții, convorbirea noastră se des-
 fășura într-un ritm scodol, telegrafic, greu de re-
 produs.
 Privindu-mă pieziș, totă mă întreba:
 — Ei... comisar?
 — Așa ceva... Organizator politic Mai lucrez la ra-
 dio și în alte locuri. Printre care, la contrapropagandă
 și la „Vihiele TASS”.
 Mă străduiam să vorbesc cu neapăsare, dar nu eram
 în stare să-mi ascund nici bucuria, nici mîndria. Ei era
 totuși pentru mine pătrunzătoare de care îmi fusesse teamă
 și totă că acum pășeam sub focal mîntului cot la
 cot cu ei, participând la două războaie grele.

pletau acea bucurie îndrîjnită, acea libertate și lumină
 violentă care creșteau neconținut în mine.

Cînd am ajuns la intersecția dintre Palevskaja și
 Schlüsselburgskaja ne-am oprit.

— Ei, cu bine, fetiță! — îmi spuse tata. — Ne-am luat
 cu vorba! Și lucrul ne așteaptă. Fii sănătoasă, fetiță
 mea.

Mă atîlase ușor pe umăr, dar nu mă sărută, nu mă
 îmbrățișă, nu-mi strînse mina și se depărtă aproape
 fugind pe Schlüsselburgskaja, fără să se oprească și
 fără să privească înapoi.

Nu era o simplă poză și nu-și impunea să se com-
 porte așa. Amindoi știam, pur și simplu, că nu vom
 muri. M-am uitat un minut întreg după dînsul, cum se
 îndepărta cu paltonul lui caraghios, am scrutat adîncu-
 rile Barierei Neva, acolo unde lucra tata, unde era spi-
 talul mătusei Varea, și întreprinderea Obuhovskaja, cea
 mai mare de dincolo de Barierea Neva. Din locurile
 acelea se ridicau, aidoma unui perete, norii sferici ai
 exploziilor, biblic de frumoși, vînd și murmurînd tot
 mai puternic. Am privit într-acolo și într-o clipă mi s-a
 perindat pe dinaintea ochilor toată viața. Cu o rapi-
 ditate de necrezut, pe care cuvîntul n-o poate dobîndi,
 mi se rostogoleau prin minte tablourile din viața mea,
 din viața patriei și imaginii din ceea ce se înfăptuise
 pînă la mine.

Dar nu, greșesc, nu-mi aminteam, trăiam ceea ce fu-
 sese, ceea ce este, ceea ce va fi. Și acestea erau trăiri
 spontane, disparate, risipite și în același timp conto-
 pite într-un torent unic.

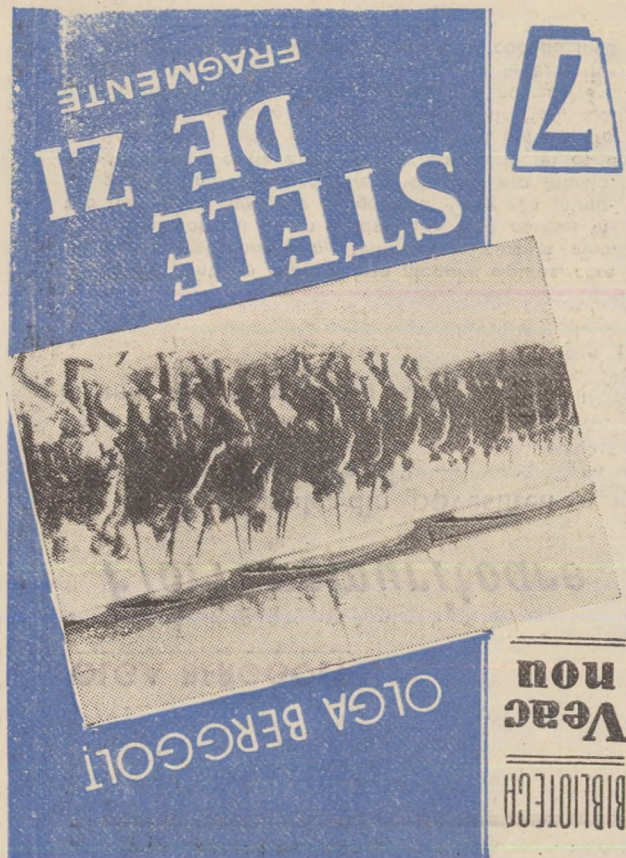
Cineva a spus: timpul nu mai există. E adevărat.
 Credeți-mă, eu cunosc această senzație, eu știu ce-n-

Și din nou o explozie puternică zguduî casa noas-
 tră veche, în timp ce bunica mă binecuvînta înecîșor,
 cu mina ei noduroasă și aproape pămîntie. Mi-am
 apropiat buzele de mina care începuse să se răcească.
 — Bine că mi-a fost dat să-mi văd măcar o nepoțică.
 — Incepu ea să murmure abia șoptit, dar deslușit...
 Musika, Musika pe unde mai e?
 — E la Moscova, bunțuțo...
 — Moscova... e și ea bombardată?
 — Si ea, bunțuțo.
 — Dar unde se află Moscova, în care parte?
 Nemîlegînd prea bine întrebarea am arătat la în-
 stîmpare, spre peretele lîngă care stăcea dînsa.
 — În partea asta, bunțuțo.
 Se întoarse puțin către perete, își ridică din nou
 mina mare, obosită și cu o cruce mică — pentru una
 șoptind:
 — Păzește, doamnă, pe roaba ta Maria și frumoasa
 noastră capitolă, Moscova...
 Simțiți dintr-odată cum crește în mine un sentiment
 necunoscut pînă atunci, aidoma unei văpăi.
 „Tot-o murînd: fără grabă, solemn... lat-o luîndu-și
 rămas bun, binecuvîntînd... Asta-i tot ceea ce mai
 poate dați luptei noastre... Ultimul ei act de viață.
 Nu e moarte — e cea din urmă faptă a ei. Moare nu-
 oare. Mai exact, nu moare, ci ne părăsește — cu
 asidre, înflegînd totul. Și nu de dumezeu fi
 post, e, nu de dumezeu. Se spune că Pavlov, o-
 flîndu-se pe patul de moarte și-a urmărit oclipă cu
 clipă starea și l-a dictat asistentului său toate senzațiile
 pe care le încerca în acele momente. Cînd cineva

prin apropiere. Pămîntul se cutremură dintr-odată. Un-
 deva, foarte aproape, căzu o bombă și sirenele începu-
 ră de îndată să urle monstruos, înfricoșător, ca niște
 vrăjitoare. Încă o bombă tună undeva, pe aproape
 după ce în traiectoria ei șuierase a moarte. Norii densi,
 sferici, argintii începură să murmure și mai tare. Venin-
 du-mi în fire, mi-am amintit că trebuie să-mi iau ră-
 mas bun de la bunica. Am intrat în casă.

„În încăperea pe care o țin minte din copilărie, o-
 glînda mare, agățată între ferestre, murise de-a bine-
 lea. Era acoperită cu un fel de ceață groasă și nu
 mai reflecta nimic. Camera era bine luminată de norii
 aceia argintii, murmurînd a moarte. În colț, numai
 icoana uriașă a sfințului Nikolai — făcătorul de mi-
 nuni — care ne inspira teamă în copilărie și cu care
 îmi începusem „lupta împotriva cultului icoanelor”
 înainte de a deveni comsomolista — era învăluită în
 întuneric. În fața prea curviosului Nikolai ardea o can-
 delă roșie. Din cauza ei, reliefindu-se în obscuritatea
 înconjurătoare, chipul cafeniu, sever și trufaș al schim-
 nicului, cu mitra ce semăna cu un paraclis, părea și
 mai neînduplecat, și mai cadaveric. Ficușii, pe care în
 aceeași perioadă a „luptei împotriva cultului icoanelor”
 îi detestam atît, crescuseră și mai mari. În încăpere
 stăruia unul din mirosurile de mult, de foarte de de-
 nult ultate — mirosul de tîmîie, aducător de tristețe.
 Toate acestea le-am văzut și le-am simțit într-o frac-
 țiune de secundă, pentru că în clipa următoare am
 înregistrat lucrul esențial: calmul neobișnuit, aproape
 solemn, care domnea aici și în mijlocul căruia trona
 bunica pe patul de moarte, neobișnuit de semețată în
 simplitatea ei desăvîrșită. Mătusea Varea, cu boneta

8

miine - mă grăbesc, într-adevăr, înțelegi...

- Înțeleg totul, nepoțica mea, copila mea, du-te du-te!

„NU LE VA FI DAT SĂ CUCEREASCĂ GUJOVO”

Am ieșit în curte. Am privit grădina. Cât de minunată era în găteala ei sumbră-aurie, cu vestimentul bogat... Pe deasupra grădinii, obuzele șuierau aproape fără întrerupere. Tîrul fusese mutat mai departe.

- Lealecika! - mă strigă un glas cunoscut. Era Avdotia, Dunea noastră. Se apropie. Într-o mină ținea o cazma, în cealaltă o legăturică cu mîncare, iar pe cap purta o basma albă ca zăpada.

- Dunea, Duncika! - m-am repezit la ea bucurată. - Cît sînt de fericită că te văd.. Ce-i cu tine? Unde lucrezi?

- Ei, unde, la tranșee - îmi răspunse ea zîmbind. - Și acu tot acolo mă duc. Mi-am legat basmau albă - vezi?

- Văd și ce-i cu asta?

Îmi șopti tainic și semnificativ, privind îndărăt, spre grădina aurită:

- Este... că de trei zile tot împrăștie la manifeste: „Dacă o să ieșiți pe străzi cu basmale albe, n-o să mai aruncăm bombe”. Ai de la fabrică au hotărît să ieșim cu basmale albe.

- Dar îți dai seama, Dunea?! Asta înseamnă că vă predați. Înțelegi?!
- Nu zău!.. Ce-ți veni! - Să ne predăm? Noi vrem să-i prostim. Dacă or să vadă că femeile au

9

ieșit cu basmale albe n-o să mai bombardeze, iar noi o să săpăm mereu tranșee. Puțin ne pasă de basmale albe. Crezi că sub bombe poți face mare lucru?... Și noi trebuie să săpăm niște gropoaie ca să-și rupă dracului neamțul amîndouă picioarele.

Și potrivești cu demnitate basmau cu care vroia să-l „prostească” pe neamț și spuse oftînd:

- Și după ce-o să-l zdrobim, o să mă duc la Gujovo și o să-mi pun basmau aceea, ți-aduci aminte - cu două fețe? N-am pus-o încă nici o dată. La Gujovo am s-o-nnoiesc.

- Dunea - am spus eu - știi doar că Gujovo a căzut la nemți... și Pskovul, de asemenea.

Mă privi aproape disprețuitor, ca pe un bețiv nerușinat care bate cîmpii.

- Nu - spuse ea foarte calmă. - Așa clevetesc nătingii, Lealecika. Nu pun ei mîna pe Gujovo nici în ruptul capului. Crezi c-o să-i tase frate-meu?

Și cu același entuziasm mereu crescînd, al neînfricării și rezistenței, am înțeles imediat: „Firește! E oare cu puțință să cucerești Gujovo-ul Duniei? Adică să-l cucerești pentru totdeauna? Cu păduriile lui cumplita, cu caili năravoși, cu gîstele rele și mai ales cu frățiorul ei - cu frățiorul acela vesel, bun, neînfricat? Nu, Gujovo nu poate fi cucerit. Nici Leningradul nu va fi cucerit... Nu va fi, nu va fi!... Toate acestea sînt provizorii, e un delir, o absurditate, și vom rezista firește... Iar dacă moartea - adică pentru mine... Fie și moartea - doar ea nu există!”

- Olga! - mă strigă pe neașteptate tata. Am răspuns bucurată. Tata intră grăbit în curte, cu paltonul lui ușor, ponosit, cu o caschetă veche pe cap,

Tătați pagina după pagina punctată. Îndoți apoi de-a laltul cu culoarea în atară, apoi de-a lungul și din nou de-a laltul, în așa fel încît să obțineți o broșură cu paginile în ordinea numerotării.

IN BIBLIOTECA
„VEAC NOU”
au apărut:

- 1) A. TVARDOVSKI:
Zari dincolo de zare.
- 2) N. SEMENOV:
Omni și natura.
- 3) K. VOROȘILOV:
Zdrobirea rebeliunii de la Kronstadt.
- 4) A. DNEPROV:
Lumea în care am murit.
- 5) S. M. EISENSTEIN:
Pagini de viață.
- 6) I. UHAN SMUUL:
Cartea ghețurilor.

16

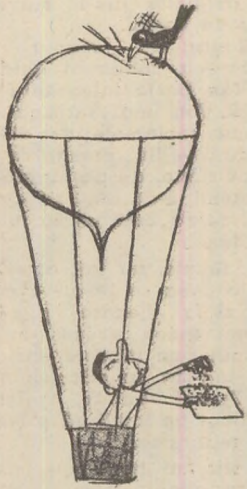

Umor

Fără cuvinte.

desen de V. Blankman

Pui, pui, pui...

desen de S. Aleksandrov

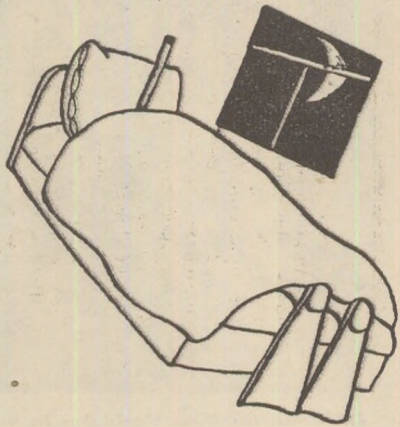
— Iar am încălțat galoșii altuia!

desen de V. Arseniev

Conferință despre dragoste și prietenie.

desen de I. Crușin și I. Cisteakov

În noaptea de dinaintea concursului de înot subacvatic.

desen de A. Gracev

— Eu sînt cu conducerea generală a spectacolului. Numerele le execută subalternii mei.

desen de K. Nevler

Consumați delicioasele
CONSERVE DE LEGUME
în borcane, produse de
I.I.L. CRIȘUL
Raionul Criș, regiunea Crișana

SLONIC
HEBE
MALNAȘ
CĂCIULATA
VILCELE
LIPOVA

In fiecare
sticlă, un izvor
de sănătate!

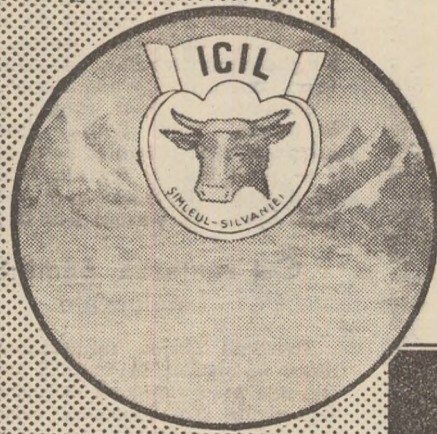
Beti **APE
MINERALE
NATURALE**

De vânzare în magazinele alimentare,
restaurante, centre de cura și răcoritoare

**BRÎNZA TRAPIST
ȘI UNTUL**
produs de

I.G.I.L.

**ȘIMLEUL
SILVANIEI**
sînt de calitate
superioară

De vânzare la magazinele
alimentare din toată țara

LEGUME ȘI FRUCTE

conservate prin frig, în vrac, ambalate în cutii
de carton, saci de hirtie, oferă I.I.S. Antef ig,
strada Finlinica nr. 36, raionul 23 August, Bucu-
rești, consumatorilor colectivi (spitale-cantine) din
București și provincie, la prețuri convenabile:

- roșii
- mazăre boabe
- fasole verde
- dovlecei de umplut
- dovlecei cu floare
- bame
- ardei întreg de umplut
- ardei tocat
- prune pentru compot
- vișine pentru compot

Informații telefonice: 12.89.10

Veac nou

pag 11

cu și fără etaje

După ce delegația de ziariști sovietici, întoarsă din S.U.A. a vorbit la postul de televiziune din Moscova, un telespectator ne-a dat telefon și ne-a întrebat:

— S-a schimbat cu ceva, în cei 25 de ani care au trecut de atunci, America fără etaj descrisă de Ilf și Petrov?*)

Căsuțe fără etaj sau cu un singur etaj am văzut și în împrejurimile New York-ului și la Chicago, la San-Francisco, la Des Moines, și la Los-Angeles. Definiția „America fără etaj” caracterizează foarte exact viața milioaneilor de oameni simpli care depind de proprietarii strălucitorilor zgîrie-norii.

Cele două fețe ale țării

La Los-Angeles, contrastul dintre bogăție și sărăcie cea mai cumplită nu-ți sare în ochi așa ca la New York. „New York — scriau Ilia Ilf și Evghenii Petrov — este un oraș care te sperie. Milioane de oameni luptă aici eroic pentru a trăi. În orașul acesta sînt prea muți bani. Prea mulți la unii și aproape deloc la alții”.

Dar nu numai la New York este așa. Aceasta-i tragedia întregii țări, expresia cea mai tipică a sistemului social capitalist. Nenumăratele bănci, trusturi, redacții, hoteluri, magazine, blocuri splendide sînt o față a Americii. Ea sperie, strivește, comandă și înșală. Cealaltă este America fără etaj.

S-a schimbat oare această Americă în ultimii 25 de ani? În întregul ei se poate spune că a rămas la fel de „fără etaj”. Dar cite ceva s-a mai schimbat.

Americanii, în cea mai mare parte, leagă repede cunoștințele și încep îndată să vorbească cu interlocutorul lor destul de sincer. Noi, care am fost recent în America, împărtășim acest punct de vedere, subliniind că în ultimii ani năzuința spre pace a poporului american a crescut foarte mult. Aș spune chiar că mulți cetățeni ai S.U.A. se scutură de pasivitatea mic-burgheză. Conștiința unui popor este în toate împrejurările produsul istoriei pe care a trăit-o. În istoria poporului american a existat războiul cu Germania fascistă, a existat președintele Franklin Roosevelt care a făcut mult pentru apropierea dintre țările noastre, dar au existat și Truman și Eisenhower.

Ideea coexistenței pașnice este exprimată cu tot mai mult curaj, în ciuda „presei mari”, care nu uită să amintească zilnic de „primejdia comunismului”. „Cu cât înregistrați mai multe succese, — mi-a spus un arhitect din Chicago, la care am fost în vizită, — cu atât vă respectăm mai mult”.

Familia arhitectului, formată din șase persoane, ocupă o locuință de cinci camere. Locuința este foarte curată, mobilată modern și frumos. A fost cumpărată cu 25.000 de dolari, plătiți în 25 de ani. De către frigiderul și televizorul sînt cumpărate tot în rate.

— Dar dacă vă pierdeți slujba, ce faceți?

— Voi fi silit să părădesc în câteva luni locuința și să renunț la multe lucruri...

— Iată o mică statistică — intervine în discuție sora arhitectului și îmi întinde ziarul „New Call Bulletin” în care scrie: „În 1963, 43.000 de familii au fost evacuate din locuințele lor.

Basmele lui Disney... și basmele poliției

Acum șase ani, la aproximativ 36 de kilometri de Los Angeles, cunoscutul autor de filme de desene animate, Walt Disney, a creat un minunat parc de basm, — „Țara lui Disney” (Disneyland). Am vizitat și noi această împărăție fericească.

Era o zi splendidă, însoțită. Gazdele americane ne-au primit ospita-

*) În 1935, după o călătorie în Statele Unite, cunoscuții scriitori I Ilf și E. Petrov au publicat un volum intitulat „America fără etaj”.

lier, cu inima deschisă, s-au interesat de țara noastră, de întâlnirea dintre N.S. Hrușciov și John Kennedy la Viena, de Iuri Gagarin.

— În toamna anului 1959, — ni s-a povestit, — vizitatorii parcului Disney îl așteptau cu nerăbdare pe domnul Hrușciov. Dar poliția avea planurile ei... Așa că din păcate, domnul Hrușciov n-a putut veni la noi. Dacă vă amintiți, autoritățile au anunțat atunci că ele „nu-i pot garanta securitatea”...

Dorind, parcă, să ștergă cât mai repede amintirea acestei divertiuni polițienești stupide, băieții și fetele care erau în parc ne-au înconjurat, ne-au bombardat cu întrebări și au primit cu mare mulțumire însignele cu chipul lui Gagarin. Apoi a început o intensă stringere de autografe. Ne-am scris numele pe ilustrate, cărți, carnete de însemnări sau pur și simplu pe foi de hîrtie și pe batiste. O fată simpatică, cu ochii vii, și-a scos din picior în acest scop pantoful alb și ni l-a întins. Apoi, cu fața radioasă, s-a apucat să ne descrieze semnăturile. Dar, deodată, un fotoreporter s-a repezit la fată, i-a smuls pantoful din mînă și presupunînd, probabil, că nu înțelegem englezește, i-a spus:

— Nu uita că nu sînt numai ruși, ci și comuniști.

Ceea ce ne-a făcut să ne amintim de cei care s-au speriat de simpatia poporului american pentru Nikita Sergheevici Hrușciov, invocînd proteste „măsurile de securitate”.

Cînd ne-am luat rămas bun de la gazde, unul dintre funcționarii administrației parcului ne-a spus:

— Walt Disney regretă foarte mult că domnul Hrușciov n-a putut veni aici. Speră că parcul i-ar fi plăcut...

Cui rentează pămînturile nelucrate

Roswell Garst, fermierul-millionar, mare specialist în cultura porumbului, este bine cunoscut în țara noastră. L-a vizitat N.S. Hrușciov, l-au vizitat specialiștii sovietici în agricultură. Garst este un organizator capabil al producției și un activist obștesc care luptă pentru coexistența pașnică. Ne-a primit cu multă prietenie, ne-a vorbit amănunțit despre ferma lui cu mii de hectare de porumb și cu sute de vite. Ne-a arătat și „pustiul” lui. Ne-am dus cu mașina pînă la o îngrăditură de lemn, dincolo de care se întind sute de hectare de pămînt lăsat în paragină.

— Pentru fiecare hectar de pămînt nelucrat statul îmi plătește bani grei — ne-a spus Garst. Îmi plătește ca și nu semăn porumb. Statului îi convine așa.

Am văzut magazii uriașe care adăpostesc sute de mii de puduri de porumb cumpărate de stat de la Garst încă acum cîțiva ani. Porumbul zace acolo. Sute de hectare de pămînt zac în paragină. În schimb prețul este ridicat. Apa e mai convenabil... pentru monopolisți.

Nu departe de pămînturile părăginite se înalță o casă singuratică și pustie. Cîmpul a fost cumpărat de Garst, iar proprietarul ruinat a părăsit oasa plecînd să-și caute norocul la oraș...

Lumea mirajului...

Actorul Bob Hope nu cunoștea personal pe nici unul dintre noi, dar

a fost la Moscova și se pregătește să mai viziteze o dată țara noastră. De aceea, îndată ce ne-am făcut apariția într-unul din studiourile hollywoodiene s-a întrerupt filmarea și Bob Hope, Virginia Gray și alți actori au venit la noi. Am avut o discuție foarte plăcută.

— La ce film lucrați?

— Filmul se va numi „Burlacul în rai”, ne-a explicat Bob Hope. Burlacul, cum poate presupuneți, sînt eu. Pînă la urmă mă însor de vreo trei ori...

Apoi am trecut cu mașina prin orașul pentru filmările în aer liber. Aici am văzut și Parisul, și jungla lui Tarzan, și „orașe distruse de război”, și „un colț de Rusie” pentru filmul „Frații Karamazov”.

În studioul de televiziune din Los Angeles ne-am simțit ca acasă, întrucît luasem deja cuvîntul la posturile de televiziune din Chicago și New York. La Los Angeles am asistat la o emisiune dintr-un ciclu consacrat educației tineretului și intitulat „Cu ochii îndecătorului”.

...și lumea realității

Profesorul Edgar Alan Jones, care se ocupă de acest ciclu, ne-a explicat ideea lui:

— Știți probabil că în America criminalitatea infantilă este o problemă deosebit de gravă. Recent, chiar președintele Kennedy și-a exprimat îngrijorarea. În emisiunile noastre examinăm diferite cazuri criminale, din care tinerii să poată trage învățăminte.

Șeful secției informații a centrului de televiziune, Joe Maggio, care ne-a primit cu multă prietenie, s-a dovedit un fost pilot care a zburat în timpul războiului de la Londra la Dnepropetrovsk.

Docherii din New York sînt în grevă. Iată de ce eleganții călători sosiți cu vasul „Constitution” sînt obligați să împingă ei înșiși căruciorul cu bagaje.

— Am fost de cîteva ori la Dnepropetrovsk, m-am împrietenit cu piloții dumneavoastră și am avut ocazia să cunosc bine sufletul deschis și simplu al omului lui Joe.

I-am dăruit lui Joe ca amintire fotografia lui Gagarin.

În America totul este socotit în bani. Într-o discuție cu un grup de ziariști am aflat, de exemplu, cît a costat zborul lui Alan Shepard (pe care un ziar l-a numit „săritura puricelului”). La New York și apoi la Chicago am văzut orbi însoțiți de cîini. Pe pieptul oamenilor, atîrnau plăcuțe cu inscripția: „De dumneavoastră depinde să-mi recapăt vederea”. Alături era indicată suma care reprezintă costul operației.

La uzina metalurgică din Los Angeles te izbește pe de o parte curățenia, pe de altă parte folosirea incompletă a capacității de producție a întreprinderii.

— De ce nu lucrează toate cuploarele? ne-am interesat noi.

— Din cauza supraproducției. Însoțitorul nostru, un om foarte spiritual, vorbea destul de bine rusește.

— Iată și Baku-ul nostru! — ne-a spus el cînd am ajuns în centrul orașului.

Intr-adevăr, aproape în inima Los Angeles-ului, se înalță o pădure de sonde. În curtea unuia locuitor din această parte a orașului s-a găsit petrol. Omul și-a vîndut casa și a devenit acționar.

— În țara noastră chiar și simplii muncitori au acțiuni. Asta se numește la noi „capitalism popular”. În principiu, oricine poate cumpăra acțiuni. Dar de fapt ele folosesc numai celor care au capital. Pe muncitorii acțiunile nu-i salvează nici măcar de șomaj.

— Băgați de seamă reclamele noastre — a continuat ghidul. Reclamele fac parte integrantă din viața noastră. Am impresia că dacă în America reclamele ar dispărea dintr-o dată — din presă, de la radio și televiziune, de pe stradă, din case — oamenii n-ar mai ști ce să mănînce, ce să bea, ce să fumeze, cum să trăiască.

Dar, firește, nu toți americanii dispun de ceea ce le oferă atât de stăruitor și la fiecare pas reclama. Oamenii încep să se gîndească tot mai mult cum trăiește țara lor, pe ce drum împing America liderii ei politici. Primul sputnik, primul lună, i-au făcut pe mulți să privească mai atent realitatea.

La sfîrșitul lunii aprilie, sub titlul „Tinăra generație a țării noastre trebuie să cîștige întrecerea cu Uniunea Sovietică”, ziarul „Los Angeles Examiner” a consacrat o pagină întregă științei și sistemului de învățămînt din America. „În lupta pentru mințile oamenilor nu trebuie

Docherii din New York sînt în grevă. Iată de ce eleganții călători sosiți cu vasul „Constitution” sînt obligați să împingă ei înșiși căruciorul cu bagaje.

să neglijăm nivelul cultural” — scrie unul dintre autori, Richard Snyder. În continuare autorul subliniază cît e de important pentru americani contactul cu cultura rusă.

Alt autor, Lora Lindgreen, scrie: „Problema „cine va conduce lumea”, se rezolvă din școli”. Articolul critică înfumurarea și miopia cercurilor conducătoare americane. „Americani au socotit că sistemul lor de învățămînt este cel mai bun, dar superioritatea s-a dovedit a fi de partea Uniunii Sovietice. Sputnikii și în special Iuri Gagarin, ne-au zguduit serios”.

Poporul american nu împărtășește poziția celor care subminează întrecerea și colaborarea pașnică între popoare. Dragostea lui de pace este tot mai puternică. De aceea am părăsit America cu cele mai bune sentimente.

Boris Burkov